

שיגה מן הכשרה הוא דמוקמינן בלאחר חזרה. והא דקא מפרש טעמא במתניתין מפני שכנסו במעיה. הכי קאמר פירשה בעלמא הוא דכל שבא ממקום אחר ונתכנס במעיה פירשה בעלמא, והוא הדין לכשרי שיגה מן הטרפה, ואינו מתחזר היטב דאם כן אמאי נקט כי האי גוונא כשרה שיגה מן הטרפה קיבתה אסורה ונקיט חזרה כטריפי שיגה מן הכשרה הא לא הוה לי למנקט חזרה אלא [בלישן] [בלישנא] מתני קמייתא והוה ליה למימר בית דין של אחריהם אמרו כשרה שיגה מן הטרפה קיבתה מותרת. ונראין דברי ר"ת ז"ל³⁴⁷ שפירש דהא דאמרינן מעמידין בחלב קרוש דהוה ליה כפירשא לאחר שנקרש ואורחא דמילתא הכי דאין מעמידין בחלב צלול אלא בקרוש. וסיפא דקתני כשרה שיגה מן הטרפה קיבתה אסורה בחלב צלול דאכתי לא חשבינן ליה כפירשא, והילכך אסירה אף לאחר חזרה, אבל טרפה שיגה מן הכשרה לעולם קיבתה מותרת בין צלול בין קרוש ממה נפשך. והא דתניא קיבה שבשלה בחלבה בחלב צלול³⁴⁸, וזה שלא כדברי רבי אלפסי ז"ל שדחה אותה ואפקה לההוא לבר מהלכתא. ורש"י ז"ל³⁴⁹ מחק גירסת הספרים ולא גריס הכא כשרה שיגה מן הטרפה דהתם קיבתה אסורה דהא דשרינן קיבת העולה לא משו' דחשבינן ליה כפירשא אלא משום דאתי ליה מעלמא והוה ליה כעור העולה דמתחלק לכהנים וכמו שכתב בפרושיו כאן, ובפרק אין מעמידין³⁵⁰ הארכתיו בו יותר בס"ד.

הדרן עלך כל הבשר

כאן דנראין דברי ר"ת, מ"מ בתוה"ב שם סובר כד' הגאונים דאף בצלול מותר, (כ"ג בבית הקצר שם עמוד 168), עור כ' הכי"י שם דבר' רבינו בתוה"ב מבואר דרוקא נקרש בחיי הבהמה הוי פירשא אבל בצלול בחיי בהמה ולאחר שחיטה נקרשה ליה פירשה ואסור, ודלא כד' המדרכי דמותר, ועי' בב"ב כס"י פא ד"ה טריפה שהביא מסה"ת וש"ד כד' המדרכי והסיק דנקיטין לחומרא, אולם הש"ך שם ס"ק לב כ' להוכיח מד' רבינו בתוה"ב דגם בנקרש אח"כ חשוב נקרש בחיי הבהמה וע"ש שדחה את דברי הב"י. 349 במתני ד"ה הרי. 350 לה, כ ד"ה כאן קורם.

קאמ' בעור קיבת שחוטתה. וה"א דלא אזלינן ביה בתר טעמי כדאיתא במתני, בע"ז הארכתיו בו במה שאמרו בו הראשונים ז"ל כפי' אין מעמידין³⁴³. והילכתא אין מעמידין בעור קיבת נבלה ובקיבת שחיטת נכרי ובקיבה כשרה שיגה מן הטרפה מעמיד' וכל שכן בקיבת טרפה שיגה מן הכשרה מ"ט חלב המכונס בעור קיבה פירש' בעלמ' הוא. כן ה"י גרסת הגאונים ז"ל וכן כתובה בספרי³⁴⁴, ולפי גרסא זו הא דתניא קיבה שבשלה בחלבה אסורה ליחה וקוד' חזרה נשנית אבל למשני אחרונה מותרת וכן כתב הרב אלפסי ז"ל בשמעטא דהכחל³⁴⁵ ומי' איכ' למידק דהא קתני סיפ' במתני' כשרי שיגה מן הטרפי קיבתה אסור' וסיפא דמתני' הא אוקימנא לה הכא לאחר חזרה, כדמקשי' רישא דמתני' דקתני קיבת נכרי ושל נבלה אסורה אסיפא דמתני', ופריק' ר' יצחק אמר רבי יוחנן כאן קודם חזרה כאן לאחר חזרה, אלמא אף לאחר חזרה כשרה שיגה מן הטרפה קיבתה אסורה. וראיתי לרמב"ן ז"ל³⁴⁶ שתירץ דרישא דקתני קיבת הנכרי ושל נבלה אסורה ומציעתא דקתני כשרה שיגה מן הטרפה קיבתה אסורה שתייהן נשנו קודם חזרה דכל חלב שבא ממקום כשר לקיבת האסורה נותנין עליה חומרי מקום שהלך לשם, וכל שבא ממקום אסור לקיבת הכשרה נותנין עליו חומרי מקום שיצא משם, דאי שרית ליה אתי למיכל מינה. וסיפא דקתני טרפה

וראה עוד בשו"ת רע"א קמא סי' רז. 343 לה, א וע"ש ד"ה מפני (ויש שם חסרון דברים) וראה כד' רבינו לעיל ד"ה מתני'. 344 וכ"ה בתוה"ב כ"ג ש"ד פה, א, וכ"ה גירסא זו בתוה"ה הכי ובירטב"א ור"ן. 345 לח, ב. 346 כמלחמות ובחידושי, וראה עוד בר"ן. 347 הובא בתוה"ה הכי ובירטב"א, ועי' בטור סימן פז ובכ"י שם. 348 ובתוה"ב שם עמוד 170 הק' ע"ד ר"ת מדקתני קיבת העולה כל כהן שדעתו יפה שורפה חיה ואלו בקרוש הול"ל אוכלה חיה שאין שורפה אלא לשון גמיעה ואינו נופל אלא בדבר הצלול, וראה עוד משה"ק רבינו בחי' לע"ז שם המצויין להלן וירר' דייני הר"ן רמ"ז פז דאם שררנו ר' רתיוניו

ומתה לא צריכי קרא ואי נמי שליל צריך קרא אייתרו להו תרי³³⁶ חד להוציא טמאה וחד להוציא חיה ועוף מדרי' יוסי הגלילי שאין לו חלב אם, ודקא נקט שמואל לרבות חלב ומתה כלל³³⁷ דמתרבי נקיט ליה לרבות וכל דממעטי ליה נקיט ליה להוציא, ולא דנפקי מקראי כדאמ' בשליא ודם, וכללו של דבר מימרא דמיתרצא לא עדיפא לדחויי כללא דהלכא כרבי עקיבא עד כאן.

[קיד, א] המבשל במי חלב פטור. כלומר דאינו נקרא חלב וכן הא דאמר רבי שמעון בן לקיש דלענין בשול מי חלב אינו כחלב. בשם רבוחינו בעלי התוספות ז"ל³³⁸ דמכל מקום³³⁹ הוא מדרכנן דהא כותח הבבלי משום נסיוכי דאית ביה נאסר כדאיתא בפסחים³⁴⁰.

[קטז, א] מתני'. קיבת נכרי ושל נבלה הרי זו אסור'. ופי' שמואל בגמ' דחד' קתני קיב' הנכרי נבלה היא ואסור'. המעמיד בעור קיבה כלומר בעור קיבת כשר' אם יש בנותן טעם הרי זו אסורה. ותמיהא לי מאי קמ"ל פשיטא דבשר בחלב בנתני' טעם אסור. ושמא קמ"ל דרוק' אם יש בה בנותן טעם אסור ומשו' בשר בחלב הא אין בו בנותן טעם מותר, דאע"ג דמעמיד הוא בשר בחלב בטעמ' תלא ליה רחמנ' כדאמ' רבא לעי' 341 דרך בישול אסרה תורה, מה שאין כן במעמיד בעו' נבלה דאזלינן בתר מעמיד³⁴² ואע"ג דלית ביה נותן טעם רואין אותו כאלו הנבלה קיימת בעינן³⁴².

[קטז, ב] גמ'. והאמר שמואל מפני מה אסרו גבינת הגוי' מפני שמעמידין אותה בעור קיבת נבילה. הא דנקט שמואל עור קיבת נבלה ולא

המבשל, וכ"ה בתוה"ב פה, א, וע"ע רמב"ן ריטב"א ור"ן, וברא"ש הביא דנסיבוי אסור מה"ת ומי חלב אסור מדרכנן, ועי' ב"י סי' פז ד"ה כתב. 339 חסר — אסור. 340 מב, א. 341 קת, א. 342 עי' מש"כ רבינו בתוה"ב כ"ג ש"ז עמוד 180 בשם הר"י מיגש (הו"ד גם בר"ן) ולכאורה לזה כיון רבינו כאן, אמנם עי' בראש יוסף מש"כ כד' רבינו כאן, ובתוה"ב שם כ' עור בשם הראב"ד דבב"ח ליכא דהוי צונן בצונן, ובחי' לע"ז לה, א נתכוון רבינו לחירוק זה, וכ"כ בתוס' ובתוס' ר"א שם, וע"ע בבעה"מ ובמאירי ובתורה המעמיד וכ"ה הריטב"א, וכן באשכול סי' ס"י לא (וע"ש בנחל אשכול

והכא בסתם בהמה קא מיידינן, אלא ודאי אית לן למימר דבשר דלית ביה חוטי קא מיבעיא לן. ואם כן אפילו באומצא אמאי אסור דהא דם האיברים שלא פירש שרי, ויש לומר דבשעת השחיטה דם האיברים מתנווד ממקומו לצאת דרך כ"י השחיטה וכששובר מפרקתה דם חוזר ונבלע בבשר והוה ליה דם שפירש ממקום זה ונבלע במקו' זה, ולישנא דקאמר מבליע דם באיברים הכי משמע³³⁰.

רבי עקיבא אומר חיה ועוף אינו מן התורה שנאמר לא תבשל גדי בחלב אמו שלשה פעמים וכו'. ופירשנא בגמרא³³⁰ טעמיה דרבי עקיבא משום דקסבר איסור חל על איסור וחלב ומת' לא צריכי' קרא. ופסקו הגאונים ז"ל כד' עקיבא דחיה ועוף אינן מן התורה³³¹, ואי קשיא לך והא שמואל דהוא אמורא לא דריש כותיה לעיל³³² דמוקי חד לחלב ומתה וחד לאפוקי טמאה וחד לרבות את השליל. ועוד דהא משמע דתנא קמא לא ממעט אלא טמאה אבל חיה ועוף לא. ועו' דהא לא קיימא לן דאיסור חל על איסור. יש לומ' דאע"ג דתנא קמא משמע לא³³³ ממעט אלא טמאה לא קיימא לן כותיה דהא סוגיין דעוף אינו מן התורה. ועוד דהא לא שמעינן לרבנן בהדיא דפליגי עליה אלא רבי יוסי הגלילי דהוא יחיד פליגי³³⁴ וקיימא לן כרבי עקיבא מחבירו. ועוד דבשר בחלב איסור מוסיף הוא³³⁴ וכיון דטעמיה דרבי עקיבא משום דקא סבר איסור חל על איסור, וסוגיין דעלמא כמאן דאית ליה איסור מוסיף וכדמשמע בשבועות³³⁵ קיימא לן כותיה. ובנמקי הרמב"ן ז"ל דהא דשמואל דלעיל נמי לא קשיא משום דשמואל גופה תרוצי מתרצינן לה ולפירוקא בתרא דאמרינן הא דידיה הא דרבי'. איכא למימר דלדידיה איסור חל על איסור אית ליה וחלב

ב. 330 ועי' עוד מש"כ רבינו בשו"ת ח"א סי' תסו. אמנם ברא"ש כפ"ק סי"ט כ' דם הפרש ממקום למקום עיי' צלי או מליחה מותר, ועי' ש"ך סי' עו ס"ב. 330 להלן קטז, א. 331 וכ"פ הרי"ף, והרמב"ם מאכ"א פ"ט הי"ד, וברא"ש, ובתוס' הרא"ש, וכ"ה בתוה"ב כ"ג ש"ד פה, א. (וראה בפהמ"ש להרמב"ם ומש"כ לעיל הערה 2), 332 להלן ע"ב. 333 צ"ל: דלא. 334 וכ"כ הרמב"ן, ודלא כמש"כ בתורה"ב בשר. 334 * וכ"כ בתוה"ב שם, וכ"כ בחי' הרי"ן להלן קטז, א, ודלא כרמב"ם מאכ"א פ"ט הי"ד ועי' לח"מ שם. 335 כד, ב.

הוא מעולה מצד עצמו ואינו צריך יין ובשעת ההצנקה אינו נוחן בו יין שאע"פ שמשביתו בשעתו מקלקלו הוא לזמן, ומחוד כך מי שהוא בקי להכיר בין ראשון ושני לשלישי ראשון ושני מותר, אף שלישי זה לא נאסר בכל זמן ובכל מקום אלא כל מקום שהיין ביוקר יתר על המוריים חזקה אין מערב שם יין ומותר, וכל מקום היו דמיהם שווים אפשר שהוא מערב להשביח מקחו, הביאותו במקום שהיין ביוקר למקום שהיין בוול אסור מחמת מקום זה ואם נשמר משבא בכאן מותר, למדנו מכאן שכל שאר מיני מוריים שאין דרכם ליתן לתוכם יין מותר ליקחן מן הגוי וכל שכן שמפקדין את שלנו ושולחין אותו ביד גוי.

אף חילק והוא שיחבאר ענינו במשנה השביעית ב' אע"פ שאסור ליקחו מן ההדיוט שמא עירב בו דבר ממא שמחוד דקותם אינם נכרים אע"פ כן מן האומן מותר מכיר הוא כהם ואינו מפחית במקחו וכן שהדג ממא מקלקלו ונוהר ממנו.

ישאל ששחט בהמה לשם ע"ז פסולה ואסורה בהנאה כזכתי מתים ואפילו לא כיון בזה אלא בגמר שחיטה אע"פ שלא נעשה משומר בשעת שחיטה, וכל שכן בשעת השחיטה שהרי ישנה לשחיטה מתהלה ועד סוף, שהמה שלא לשם ע"ז אבל כיון בה בשעת שחיטה לזרוק דמה או להקטיר הלכה לעבודה זרה אף זו פסולה ואסורה בהנאה, וכן גוי אע"פ שבסחם אין שחיטתו אסרה בהנאה שאין אומרים סחם מחשבתו לע"ז כל שפירש בשחיטתו כן או שנודעה לנו מחשבתו לנו ככך פסולה ואסורה בהנאה, וכבר ביארנו ענינים אלו במסכת חולין פרק שני.

כבר ידעת שהמקדש באיסורי הנאה אינה מקודשת כגון עבודה זרה ובשר בחלב וחמץ בפסח ואפילו אסורי הנאה של סופרים כגון חמץ בשעה ששית"ח וכולן אין תופסין דמיהם חוץ מעבודה זרה שאפילו עבר ומכר וקדש בדמיה אינה מקודשת, קדש כפרש של עגלי ע"ז אינה מקודשת שכל מעבודה זרה, אסור אפילו הפרש שאמרו ולא ידבק בידך מאומה מן החרם, אבל שור הנסקל אע"פ שהוא אסור בהנאה המקדש כפרשו מקודשת שאין הפרש כלום לענין השור.

[דף ל"א] **וחלב** הכלום כתוך הקיבה הרי הוא כפרש ואפילו בעורה לתה, ויש חולקים לומר שאינה כפרש אלא בזמן שראויה להעמיד והוא אחר שנתקדשה, ולא יאמרו בכהן שרעתו יפה ששורפה חיה בעודה לתה אלא מפני שאינה נדונה כגוף הבהמה אלא כחלב הכנסם כתוך כלי אחר, ויש בזה רעת שלישית לנדולי המפרשים לומר שאף לאחר שנתקדשה אין לה דין פרש, ולא נאסר בה מה שנאסר אלא מפני שאינה נדונה כגוף הבהמה כמו שבארנו כרעת שניה, חלב זה שבשלו בעורו לדעת ראשון מותר אפילו בעודו לתה, ומה שאמרו קיבה שבשלה בחלבה אסור, אין הלכה כן, ולדעת שני אסור אלא אם כן נקדש, ומה שאמרו אסור, דוק בלתה, ולדעת שלישי אף לאחר שנקדש אסור, ועיקר הדברים להתיר את הכל וכבר ביארנו ענין זה יפה במסכת חולין פרק כל הבשר.

אף לענין העמדה וחובץ לדעת ראשון מעמיד בחלב זה בין של שחומה בין של

(א) עיי רש"י ותוס' ד"ה מוריים ומהרש"א. (ב) לקמן ל"ה ב' (ג) ל"ט א'. (ד) כדאיי קידושין ג"ב ב'. (ה) כדאיי פסחים ז' ב'. (ו) כדאיי לקמן ג"ר ב'. (ז) דברים יג' יג' יח, (ח) ר"ה בתוס' ד"ה תר"ה ותוס' חולין קמ"ז ב' ד"ה הכי. (ט) ד"ה ב' רש"י חולין שם ד"ה הרי וע"כ גם ר"ה ס"ל ב'. (י) הראב"ד וגם רש"י ס"ל בן חולין קמ"ז א' ד"ה קח וכ"כ בשם רש"י כל הראשונים ואיי מדוע לא כי רבינו בשם רש"י. (יא) חולין קמ"א א'. (יב) קמ"ז א' וב'.

נבלה בין של שחיטת נכרי בין כשרה שינקה מן הטורפה בין טרפה שינקה מן הכשרה אע"פ שלא נקדש מכל וכל, שסכל מקום לח הנמור אינו ראוי להעמיד, ולדעת שניה כל שלא נקדשה מכל וכל אין מעמידין בה בכשרה שינקה מן הטורפה שהרי הוא כחלב המניקה אבל בטרפה שינקה מן הכשרה מותר, ולדעת שלישית אף לאחר שנקדשה כן, וכבר ביארנו ענין זה במסכת חולין, * ופסק מחלטי בידינו קדעת ראשון להתיר העמדה בכל קיבה.

גבנת הגוים לפי מה שכתבנו אין בה איסור העמדה בקיבה וסכל מקום הרבה מעטים הזכרו כאן באיסורה, ואחר מהם מפני שמעמידין אותה בעור קיבת נבלה, ואין לרונ את העור כפרש בעלמא אלא כבשר הנמור, ושמו האסר ומה הפרש בו בין נבלה לשחומה, והרי אף כשמעמיד בעור השחומה נמצאת העמדה באסור בשר בחלב, ואם מפני שאין בה נותן מעם, אף בנבלה היאך נאסרה בלא נתינת מעם והלא במסכת חולין אמרו המעמיד בעור קיבת נבלה בנחון מעם, ותירצו חכמי ספרד שאילו חבץ בעור שחומה שאיסורה משום בשר בחלב הואיל ושניהם מפני עצמם ולא נאסרו אלא על ידי הערובתם לא יאסר אלא בנתינת מעם, ומהם העמדה בעור אין בה ככדי נתינת מעם, אבל בנבלה הואיל והיא איסור בעצמה אין צריך לנתינת מעם שכל המעמיד בדבר האסור מצד עצמו, הואיל והמעמיד אסור, שכל דבר המעמיד הרי הוא כאלו הוא בעיניו, ויש אומרים שהדין כן אף בשחומה שאין שום מעמיד צריך מעם ולא דברו בנבלה אלא כהנה שאין אצל הגוים שחומה, וסכל מקום חכמי הראשונים שבקדמונינו פירשו שאין אסור בגבנת הגוים מטעם בשר בחלב שהרי אף ודאו צונן בצונן הוא וכן שאין כאן דרך בשול ונמצא שאין אסור זה אלא סכרי סופרים ומאחר שודאי האיסור סרובנן והדבר ספק אם הועמד בו אם לא הרי זה ספק סופרים וספק חכמים להקל ומחוד כך גזרו איסורו משום נבלה שהוא ספק תורה, ושמו האסר בנבלה היאך לא הוצרכה לנתינת מעם, אע"פ שתירוצו נאוני ספרד נכון הוא, סכל מקום חכם שעיקר איסורם כך היה וכל שנמנו לאסורם בשל גוים הואיל והדבר מצוי. אסורות אף שלא בנתינת מעם כדי להרחיק מן העברה י שהרי אחד מטעמי האיסור שתוחבט בה בסוגיא י הוא החלקת מענה בשומן חזיר, ואע"פ שכיוצא בזה אמרו י בפסח שאם סכו בשמן של תרומה אם חבורת של כהנים יאכל ואם של ישראל יקלוף

(א) קמ"ו א' וב'. (ב) בדבור הקודם. (ג) קמ"ז א'. (ד) בגמ' שלנו ל"י "נבילה" אלא יבשירה" והכ"ח מחק "בשירה" ועי' בדים שם שבבל הכ"י והראשונים ליהא "בשירה" ולענין ברור שפלת נבילה בדברי רבינו מיס היא וכן תראה להלן. (ה) הרי אבן מינאש, אלא שרבינו כתב בפגנונו הוא כדרכו. (ו) כמו שכתב הרמב"ם הלכות סאכלות אסורות פרק ג' הי"ג. (ז) "מצד עצמו" ל"י בראשונים ש"י בדברי הרי"י מינאש והוא הוספת רבינו (גם הרמב"ם שם מ"ט ה"ט) כתב ידבר האסור כ"ט ע"כ ע"כ והשי"ך וי"ד מ"ו ס"ל ביוון בזה לרבינו. (ח) כ"י וי"ד סמ"ו פרק ז' סביא שרבינו ירוחם כי"כ בשם יש מי שכתב, וכ"כ הסרדכי חולין פרק כל הבשר ובתשובות הגמ"י להל' סאכלות אסורות מ"י ח'. (ט) הוא הרב אב"ד ז"ל וקיניו של רבינו שהי' בגרובא וד"ו כתב בשם הרב אב"ד גם הרמב"ן בחי' למסכתין ואם כן בריטב"א ובתה"כ בית ג' ש"ו דף מ"ו צ"ל "תרג אב"ד", ועי' תוספות דבור המתחיל מפני ח"י וה קצת כאופן אחר. (י) הוא "חכמי ספרד" ש"י רבינו לעיל, ועי' בחקיקתי לבית הבחירה לקידושין שכתבתי שרבינו קורא את הרי"י אבן מינאש ב"י שסות נאוני ספרד, חכמי ספרד, וגרולי ספרד. (יא) ח"י זה כתב בראשונים בשם הראב"ד ע"י ר"ן בסוגיא בתה"כ בית ג' ש"ו דף מ"ו וכ"כ בעל המאור בחולין סוף מ' כל הבשר. (יב) לקמן ל"ה ב'. (יג) פסחים ע"ה ב'.

נמר, דוא תנן
יש בו בנותן
בחלב, ותו א
בחלב הוא א
בחלב אסור ו
שומעין אור
בשרף הערלו
קשיא, אמאי
לומר דמכנס
אסור, האי נ
המעיין בעור
אם יש בו כ
ניש הוא מש
מרכבה שרי
משום בשר ו
משום בשר ב
דאילו הנמי
הבניה אסור
הוא כסל, ה
הוא דקא מנ
הבניה כיון
אבל לענין ב
כדי ליתן פנ
אבל בשר ד
מתמר עד ו
בחלב אלא
לא חיישי ו
חלב מרובה
אחד משני
את כל החי
השובה, אין
הגשה שמי
בין החיכו
החזיקה כל
ומצאתי שג
ככלת סתו
בדאי בפ
היא אסורה,
סקי, ובין
אריא משום
בעור קיבת
נמי ליכא, ו
דאמרי תויו
בניס, והא
בשר והאי
אי דבי מא

ד"ר

מסכת עבודה זרה

תוספות

ג' רב

תערוכות וליתו לאיסורא בעיני לא מתמר בהנאה, והוה מעמן של חכמים בגרות הניח ובחריצנים, מפני שאין היין כעין אלא הוא מובלע בגרות ובחריצנים, והיין אין האיסור בעין, והילכך דין הוא שלא תיאמר בהנאה לרבנן, ומורד דבא כיון דאוקמי איסורא הוא דקא מיקים קא חשוב איסורי ובמאן דאיתו בעיני דמי, ולא דמי למיירי, וליתמר בהנאה, ומילא אסורה בהנאה שיש פוטא אורחי איכא במילתא, ושמיך אוקמי ר' ישמעאל לר' יודע:

(כ) גזירה חדשה היתה ואין מקמקין בה. ויקלמי מפני מה לא גילה לו אמר ר' יוחנן מפני שבקרב אסורה, ור' ישמעאל דהו קטן בו עד כבשים לזבושין כבשים קריב הוא כיון בשעה שתלמידין קמייהו כבוש לפגיוהו דברי תורה תנילו נעשו כבשים גלה להן רזי תורה וראו מסיע לי דתני רש בן יוחי ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם מה שימה ואת אינה נגלות לכל בריי כך אין לך רשות לשקע איע בדברי תורה אלא לפני בני אדם כשרים:

(כס) לפי שאיך לא בלא ציוצווי חלב. פי המורה הפסם משום תערוכות חלב פסא, (וראיתו כחוב) וירית כחוב הפסם משום נילוי דאי אפשר שלא ישאר קנת חלב נבניה ובאותו חלב נשאר האדם, ואעפי שנשאר שם האדם מתיבשת הבניה, דאין האדם נבניה אלא בני אופי שנשאר בו, וכתב ומה שבקטורת המורה אינו, דאין העברי נכון ומשוב, דמאי האי דקאמר לפי שאיך בו, אפשר ואפשר, וכי אין עשין שום. נבנית אריב מערבין בו חלב פסא, והי לו לומר משום חלב פסא, ועוד באותו חלב שזוהין לתעמיד ולעשות פסא נבניה אין מערבין בו חלב פסא לפי שאינו עומד, ומתוך המורה ניל עיקר, ותפסתו אינה כלום, דכיון דאיך לה בלא ציוצווי חלב אעפי שהעמידו אותו כלום יש להחזיר אותו חלב באכילת, וכי יש להלק בחלב של גנים בין חלב הנסבר לחלב שרצים להעמידו, ומאן לומר לן שלא עירבו בו חלב פסא כדי לטבחו ואחרי כן נמלכו להעמידו, הילכך אותו חלב דביני אישתי אסור משום חלב פסא, ופסם האדם שנתן אינו נראה לי, דאעפי דקאי אדם בני אישתי אין הבניה מתיבשת, שהרי האדם אינו עומד אלא במקום אחד ואפי' כל הבניה אינה מתיבשת, ומה לי נבניה עצמה ומה לי בני אישתי, הילכך פסם המורה הוא עיקר, ורסי' בירושלמי חלב דגוי למה הוא אסור, ר' בא ר' יהודא ר' סיפון בשם ריביל חלב דגוי למה הוא אסור משום נילוי, ועמיר, אמר ר' שמאל בר רב יצחק מפני האדם התנון בין הנקבים, (הרי ולמי המעין נספס דיה לפי ג'לה, ולמה כי מן מלכ דברי סתקלמי סאל מלי למשק מ'כ, עממל המעין ע'כ, ע'כ ריבנה):

(כס) ושמואל אמר מפני שמעמידו אותה בעור קיבת נבלה. קשיא לי טובא אמאי נקם נבלה, אפילו בשרה

שחתי קרישה עליו, אלא מפקד פקד נביה וחילך אין מעילה בחלב הקיבה, דכי היכי דלא השיב כנוף הברמה נבי נבלה וסופה לחיל עליו איסור נבלה וסופה כי היכי דחילי אהלכ הבחל, היי לא השיב כנוף הברמה לחיל עליו קדושת העולה, והא אסורה מיש קיבת הגבלה והסופה מביעת הגבלה והסופה שהיא אסורה, רביעת הגבלה היא מתלוקת ביש וביה וביה קאמרי לה ומרדים (בנבילת) ובביעתו סופיה שהיא אסורה, תשובה, הביעה היא מנוף התרגולת והילך חשיבין לה כנופא, ומשותבלה או נפרפה היא וביעתה נתגבלה או נפרפה, אבל הקיבה אינה מנוף הברמה אלא כנסת היא כפעי מסקס אחר, הילכך סותרת, וכיכ בירושלמי מעשה בבניו של יהודה בן שמעון שביקעו להם זאבים יותר משלש מאות צאן וכא מעשה לפני חכמים והחירו קיבותיהו, אמרי בייה גרילי גופה קיבה מסקס אחר באת, ובפי כל הבשר מצאתי כתוב במקמת נטרות והילכתי אין סומעין בעור קיבת נבלה אבל מעמידין בקיבת נבלה ובקיבת שחימת. נברי בקיבת בשרה שניקה מן הסופה וכיש בקיבת מריפה שניקה מן הברשה, ורבי יצחק פסאם יצוקלי גרים להאי פיסקא ופסקי הכי:

מפני מה אסור נבנית בית איניקי מפני שרוב עגלים של אותה העיר נשחטין לשם עין, ורבנן דשרי בהנאה משום דלא חיישינן למיעושא, והאי רוב עגלים מיעושא היא ברפופש, ואורי רבנן ורמי למעמידו דרבנן לא חיישי למיעושא ורמי חיישי למיעושא, ורבנן משוי לה כשאר נבני הניח שאמרי באכילה ולא בהנאה:

(כס) פסקא שאלי ר' ישמעאל בר' אמר רבא תרווייהו תנעו בו עד אלמא איסורי הנאה פירשן אסור. פי לא ריקבה פירשא בעלמא הוא, דהא אוקמיה לעיל דלא פירשא הוא, אלא היק כי היכי דקיבה מעלמא אחיא ולא מתילא בהרי גוף, והיי פירשא לא מותרת בהרי גוף הברמה משום דמעלמא קא אחי לה, אבל עין נהיח לי [בנפוחה] אפילו פירשא אסור, והכוונתי אמרי כפי שר שנתא את הפרה (מ'ז) התרגולת שהיקה אינו עובד מביעתה מי פירשא בעלמא הוא, ואין לומר שם שהביעה היא פירשא פסא דאיכ ביות עוף פסא תדי סותרת, אלא כפירשא עושה אותה לומר שלא הייק, והיי הקיבה עושה כפירשא שלא תיאמר משום נבלה, אבל לעולם חלב נמור הוא:

(ס) דף לה עיל אומר לו איכ מיס לא אסורה בהנאה (וכי) (משום דאיתיה לאיסורא בעיניה) דהא

מריים לרבנן דלא אסור בהנאה לאו משום ליתיה לאיסורא בעיניה דתי ליתיה לאיסורא בעינא. פי מתמה תלמודא אמאי אוקמי ר' ישמעאל לר' יהושע משום האי פוטא, לעולם מעם נבנית הניח שאסורה באכילה משום קיבת עגלי עין דהא, ואי קשיא תתמר בהנאה, מדי דהא אסוריים, רבין דהא עין

תוספות עבודה זהה

כיון דאיסור נבלה קדים לא אחי איסור בשר בחלב חיל עילת, דאין איסור חל על איסור, הא נרמי בודאי כפי כל השער (קרינ) אמר שמואל גדי לכות את החלב גדי לכות את הסתה, דאלמא קסבר שמואל דאיסור בשר בחלב חיל איסור נבלה, ואיתחזי לן בפירושא, דהא דאמר שמואל מפני שפעמידים אותה בער קיבת נבלה ליכא לאקמי בדאית בה בניש, דאיכ מה איריא משום נבלה, אפילו שחומה נמי תיפוק לי משום בשר בחלב, אלא בדלית בה גיט הוא דאיכא לאקמי דליכא בשר בחלב, ורקא קשיא לך איסור נבלה נמי ליכא דהא ליתיה בניש, כו אמרי דהיכא דלית ביה גיט ושרי, הניש היכא דאיכא למיטר דאיכמיל ליה הדוא איסורא ואשתקע ליה כנו היתרא, והכא ליכא למיטר הכי כיון דאקמי הנבינה נבלה הוא דקא מוקים לה, אעני דלית בה גיט נמי חשיב וכסאן דאיתי לאיסורא בעיני דמי ולא כמיל, חדע דהא מהמדינן כגמרא אחא דקתני במתניתין איכ למה לא אסוריה כהנאה, דאמרי לא אסוריה כהנאה משום דליתיה לאיסורא בעיני, ומהדרין: כיון דאקמי איסורא הוא דקא מוקים כמאן דאיתי לאיסורא בעיני דמי, אלמא אעני דהא קיבת ענלי עזי הא ליתיה לאיסורא בעיני כיון דאקמי איסורא הוא דקא מוקים וחשיב לאיסורא) כמאן דאיתי לאיסורא בעיני דמי, ושעמא דמילתא דלא מהדרין לענין קיבת ענלי עזי אי איתי לאיסורי אלא לענין איסור הנאה, אבל לענין איסור אכילה בין דאיתי לאיסורא בעיני בין דליתיה ואפילו נתערב ממנו משנה אלקים, כרתנן כפי השוכר את הפועל (ע"ה) אלו דברים אסורין ואיסורן בכל שרין זין נסך ועיני ועושה לובין, ולפום דבין לא מהדרין כגמרא אי איתי לאיסורא בעיני אי ליתיה לאיסורא בעינא אלא לענין איסור הנאה כלחור, אבל לענין איסור אכילה בין כך ובין כך אסור, ומיט מאיסור הנאה דקיבת ענלי עזי נשמע איסור אכילה דער קיבת נבלה, דכיון דאיסור הנאה דענלי עזי לא הוי אלא היכא דאיתי לאיסורא בעיני, ואמרי לענין קיבת ענלי עזי דאעני דליתיה אעני דליתיה בעיני דמי כמאן דאיתי לאיסורא בעיני דמי ולא אעני דליתיה ביה גיט נמי כמיל, דהא אוקמי דמיטור לה, אעני דליתיה ביה גיט נמי כמיל, דהא אוקמי דמיטור לה, אעני דליתיה ביה גיט נמי כמיל, ועל מה תנן המעמיד בעושה של קיבה אם יש ביה בניש הוא איסור, דשמעת מינה דהא אם אין בה בניש הוי נבלה איסורא מחמת נופה דהא, ולא מחמת איעורבה כדרי חלב, וכיון שכן ליכא למיטר דמיטור לאיסורא אלא היכא דאיכא למיטר דמיטור נופה, והכא כיון דלא כמיל נופה, דהא אוקמי הנבינה דמיטור הוא דקא מוקים לה, איסורא נמי לא כמיל, אבל לענין בשר בחלב איסורא לאו מחמת נוף הבשר ואו מחמת נוף החלב נהוי, דהא בשר בלא חלב חיל בלא בשר שריין, אלא איסורי מוחמת איעורבו הוא, הילכך אעני דהא אנו סדרי דאוקמי (הנבלה) ודנבינתו בשר הוא דקא מוקים ליה וליכא למיטר דמיטור נופה, כיון דבשר נופי לית ביה איסורא אלא מחמת עירוב דהא,

והוה מעמן
בשן אלא
הילכך דין
ין דאוקמי
והתי בעיני
זה כהנאה
שמעאל לרי
י מפני מה
אסור, ורי
כתיב הא
והח הנילו
גו רש כן
זאת אינה
תורה אלא

ורח הפסע
(זוב) ורית
קצת חלב
שם הארס
יפי שנשאר
כון ומישה,
י אין עושין
לומר משום
נשות ממנו
ניון המורה
לא נחוצו
ב באכילה,
לב שרצים
היי למכור
יפשי אסור
אעני דקאי
ואינו שער
ת, ומה לי
מורה דהא
ר בא ר'
נשור משום
ארס החנון
מה לילא מי
מלל מחמת
זיבה נבלה
מילו בשרה

נמי, דהא תנן כפי כל הבשר (קרינ): המעמיד בער הקיבה אם יש בו בנותן מעט היי אסורה, ושעמא דמילתא משום בשר בחלב, ותו אם העמיד בער הקיבה כיון שהוא משום בשר בחלב הוא אסור אפילו כהנאה, כדאמרי כפי כל הכשר דבשר בחלב אסור בהנאה, וכי מקשינן לקמן לרב חסדא דאמר מפני שמעמידין אותה בחומץ ולרב חסדא דאמר מפני שמעמידין אותה בשרף הערלה היתמר כהנאה ומתרינן למעמידו משום דהא קשיא, אמאי לא לשמשי נמי לשמואל הכי ומתרינן פעמי, ניל לומר דהמעמיד בער הקיבה דתנן אם יש בו בניש הרי ז' אסורה, האי נותן פעם לאו כדי להעמיד כלחור הוא, דכיון דתנן המעמיד בער הקיבה הרי יש בו כדי להעמיד, למה לי למיתני אם יש בו בניש, אלא ודאי האי גיט הוי פירושו בששים, דכל מורבה שרי בו אחד בששים הרי הוא גיט בחלב, והוא אסור משום בשר בחלב, אבל אם יש בו כדי להעמיד לבלב אין בו משום בשר בחלב, הילכך דוקא לעור קיבת נבלה איכא למיחש, דאילו העמיד בעור קיבת נבילה, אעני דלית ביי שיעור גיט הנבינה אסורה באכילה, דאעני דכל מירי דלית ביי שיעור גיט הוא כמיל, הכא לא כמיל, כדאמרו לעיל כיון דאקמי איסורא הוא דקא מוקים חשבו איסורי, וכמאן דאיתי בעיני, והילכך כל הנבינה כיון שממנה הנבלה עומדת כאילו אבל בשר נבילה דמי, אבל לענין בשר בחלב לא נובל לאיסור, ואפילו אם תאמר כאילו כרי ליתן מעט בחלב לא נובל לאיסור, ואפילו אם תאמר כאילו אבל בשר דמי, נהי דכאלו אבל בשר דמי, בשר כלחורי מי מיטמר עד שיתבשל עם החלב, הילכך אין לאיסור משום בשר בחלב אלא משום בשר נבלה אך אם היי אחד מששים, ולהאי לא היישי דמילתא דלא בשיחא הוא, שכדבר מעט מששים, ולהאי חלב מורבה ואין בו אחד מששים, ואי אסרת אפילו יש בעור אחד מששים, אמאי מתי דנפיק מני אעו אלא דבי טועמ, אית כל החלב, והאי מתי דנפיק מני אעו אלא דבי טועמ, תשוכה, אין זו קשיא של כלום, דהא ירך שנתבשל בה גיד הנשה שמשערין אותו בששים, וכן תליכה של נבלה שנתערבה בין החתיכות שמשערין אותה בששים, אין כל הגיד וכל החתיכה בליים שם, ואפיה מתי דנפיק מנייהו אסור את הכל, ושעמאי שום ר' יוסף הלוי זוקיל הקשה קשיא זו, וכך מצאנו כמילת סתרים דירי, וקשיא לן דהא דשמואל משום דהא תנן בודייא כפי כל הבשר המעמיד בעור של קיבה אם יש בו בניש הוי אסורה, מי משום בשר בחלב, אלמא עור הקיבה בשר מוקרי, וכיון שכן דהא דשמואל הוי דמי, אי דאית ביי בניש מאי איריא משום נבלה תיפוק ליה משום בשר בחלב, וכיון שכן אפילו בעור קיבת שחומה נמי, ואי דלית בה בניש אפילו איסור נבלה נמי ליכא, דהא נרמי כפי השוכר את הפועל (ע"ה) רב דשמואל דאמרי תרווייהו כל איסורין שבתורה כמעט כמעט שלא בניש בניש, דהא ודאי עור נבלה והחלב מין בשאטו מינה הוא דהאי בשר והאי חלב, ואית לעולם דאית ביה בניש ורקא קשיא לך אי הכי מאי איריא משום נבלה תיפוק ליה משום בשר בחלב,

משתמש
בקרדה ש
מאמרי
בכניסות ו
כניסות יומן
גיש לשכנ
ולדכי פת
יומן ולא
הכשר (ק)
ראמרי (מ)
יומן פוירי
אנו מתירי
הוא משנב
גורמן כש

(למ) דף לו

דמיא הא
דמישנד
ר' אבדו י
דגים פנו
דאינו בא
אמר אבי
ראי על י

(למ) ע"פ

(מ) דף מ

ספר

מחלוקין

אמ (מח)

(מס) ע"פ

(ל) ואינו והאמר רב אמי אר' יוחנן כל שהוא כמאכל בן
הדומא אין בו משום בישולי גוים. כך מצאתי כתוב
בספר, ונ"ל דהוה דהוה היכי אמרת דכי בא גוי והיפכו שרי,
ומשמע אע"פ שלא הי' צלוי עיי' ישראל כמאכל בן הדומא, והוא
כמאכל בן הדומא בעינו, אבל פחות מיכן יש בו משום בישולי
גוים. וסתרין דהם כגון דאותכי כמלחא ושקלי גוי ואותכי
בתורא, פי' ישראל שם אותו כמלחא לשפוד של עץ
דהוה סילק משם ואתכי בתער, דהם דהיא או היה בשל
תחלה עיי' ישראל כמאכל בן הדומא אסור, אבל היכי שלא
סילק ממקומו אלא שהיפכו על התלים. כיון שדומה לתחלתו
עיי' ישראל שרי. ולא בעינן כמאכל בן הדומא, כדאמרי לקמן
שאם ישראל שופת הקדרה בלבד אע"פ שבישלה דהוה מותר
אבל היכי דסילק ממקומו כמיל ליי' מעשה ישראל, הילכך צריך
כמאכל בן הדומא:

(מ) והשלכות. שופת אשה קדרה עיי' כירה וכאת גוי
ומניסה בה ער שחצא מן המרחץ ואינה
תששת ואע"פ שיש לחוש שפא תשליך דברים אמרים לחוך
הקדרה או שפא תחליק, אפיה לא חוישי:

(נ) ע"פ ואחד ביצה צלוי חוקי ובר קפרא שרי. כדושתמי
גרסי' רבי, ביצה צלוי שלחן בר קפרא אסור
מותרת חוקי אסור, עד כהן שניצלה לדעת ניצלה שלא
לדעת נשבע מן הדא מעשה שגפלה לדיק באישות קנים וכאנס
תורים דהוה שם תבים וניצלי, אחא עובדא קפוי דר' אמי וסר,
אמר ר' אבהו משום תערובת תבים סמאסי:

(ס) ושיך לעיל לוי נעילא קסבר גיש לפנס מותר. פי' אע"פ
כל פליטה דפליט בשמן גיש לפנס הוא. וקשיא לי דהא שכן
צונן הוא והיכי בלע כלל מבלים אמרין. ויש לומר היכי אמרי'
דצונן לא בלע דגים בדבר יבש כגון האוכלין, אבל המשקין בלעי
מפליטת הכלים אע"פ שהן צונן:

(פ) הוא כמ"ד נמליץ מותר. פי' המורה וכל ניעולי גוים נמליץ
הם שהרי נתבשל שם האיסור אהמל וכבר הפיג
מטעם ונפסל בלינה דין מקדידה בת יומא דגיש לשבח ואסור.
ואינו נראה לי דהא כל כלי דגים משום קדידה בת יומא אסורין
לוה, וגו'י' כמלחו אסור קדידה בת יומא, והיי' אם איתא דקדידה
בת יומא גיש לשבח הוא אמאי לא אסורין להוויא כוספן. ונ"ל
דאילו קדידה בת יומא פנמה נבי כוספן דכל פליטת איסור
פנימה הוא לגבי, וכן כמישחא שליטא בדלקפן אבל חמי גוים
שנתנין בעיסה ניל שאין להעיר משום דפליטת האיסור משבחה
לעיסה, ואילו הוא יורה בת יומא גיש לשבח הוא, ויש לאסור
כולם משום גויה יורה משום ניעולי גוים, אחרי כן התוכונתני
בפתרון המורה ונ"ל סרוחני נאה, וכך מצאתי כתוב בתוספת
דאין לנו להחזיק הכלים בקדרה בת יומא, לפי שככל יום אין

קא היכי מטמא אין אי לא לא, דכיון דלא קיב אע"פ אע"פ אע"פ אע"פ
אח"י בניני דהיל כבשר דקאי לחורי כלא חלב דלית ביה
איסורא, והיינו דהגון המעמיד בעודה של קיבה אם יש בה בריש
הוה אסורה ואי לא לא, עד כאן דבריו, עיי' במהדורא בתרא
שפתרתה כל ז' הפטרי:

(ז) ע"פ פשמח דהפת והשמן שלהם והשלכת. קשיא לי אמאי
תני פת בלחוד והא בכלל בישולי גוים
דא, ונ"ל שדפת שלהם נאסרה אע"פ שאין בה בישולי גוים,
כגון שאפוא ישראל להם אפיה אסורה משום התנת, ואין
מטעם הפת משום בישולי גוים דומא דשמן שלהם שלא נאסר
אלא משום התנת, דהיי' דהיי' הוא. דהא פיתן ושמןן מייה
דבר ה', ואילו בישולי גוים לא נמנה בכלל ייח דבר, שיש
אע"פ שאין בה בישולי גוים, שאפוא ישראל לגוים, אפיה
אסורה משום התנת, וכן השמן, ובישולי גוים נמי נאסרו
משום התנת, ואע"פ שבישול דהיי' בכלל ישראל או בכלים
הדשים דליכא למידיש ליעולי גוים אפיה אסורין, והיי'
ראמרי לקמן גבי פת הילכך הוי רישתא דשנר גוי ואפיה
ישראל אינן שניר ישראל ואפיה גוי אינן שניר גוי ואפיה גוי ואפיה
ישראל חתי חתויי בגוים שפיר דמי, דהיא פת ישראל
שנתנה לתתום גוי לאפותה אבל בפת גוים אע"פ שנתתם
(של) ישראל אסורה הוא. ויחזקנו ופתי לא כתבשילי גוים הוא
כך אנו אומרים מקום שאין תבשילי ישראל מצויים ידו תבשילי
גוים מותרין אלא כיני מקום שאין ישראל מצויים בדין הוא
שחצא פת גוים אסורה ועינמנו עלי' והתורה פתני חיי נפש.
עיי' לקמן כפי' השוכר פטרי:

(ח) ע"פ ל' ע"פ בשלמא לדידי ראמינא וליפתן של כלים
אסורין אסרתן היינו דכי אחא רב
יצחק בר שמואל בר מרחה אמר דרש ר' שמלאי בניצבין ר'
ידרוא נשיאה וכו' דהוה בשמן. מרבה מוכח דליג ליי'
בפתני רבי וכו' דהוה השמן דאי גרסי' ליי' אמאי מקשה מר'
שמלאי ולא מקשה פתני:

(ט) ע"פ ע"פ ע"פ וקבר ביי' ישראל קרא מעקרא שפיר דמי כר'
עד לשוריי מנא קא מכין. אי קשיא
אפילו אי מכין לבשולי כיון דישאל קבר לה דהם אמאי אסור,
הוא אסרי לקמן דבשפיתת הקדרה בלבד די, ואע"פ שהיו נמר
כל הבישול, תשובה, אי היה קבר לה על התלים אע"פ דתבין
גוי לבשולי דהוה שרי, אלא דכא משום דקבר לה מעקרא אע"פ דתבין
לתלים דלא אורזי ליי' מדי, הילכך מטעם דתבין לשוריי הוא
לבשולי אסור, וקשיא לי דכמי כלל נרול (עיי' אסורין דהוה מנא
דשורא פותנא לאתונא חייב משום משיא מוצ דהוה
לשוריי מאני קא מכין קמיל דמירפא רפי ודור קמיי, דכא
אסרי לשוריי קא מכין דהם אמרי' דלבשולי קא מכין, עיי'
במהדורא (בתרא) והנינא:

נעשה כוונת שם לטוב. מה שפירש המרה דין זה כלה
להלכותי הפת ושוב אינו פולט, אינו ניל, משום
דמשמע אפי' שהיה יין נסך אינו פולט, ולקמן בפ' השוכר
(ע"ג) אמרי' נת של אבן שופתה גוי מנבנה כו', אלמא משום
יין נסך דשרא בה גוי מתסרא, ופירושו ניל כדפרישי' במדק,

עיין במהדורה הליחאה:

עיי ראשון ושני אמר שלישי מותר. קשיא לי ומהיכן נדע
שהוא ראשון ושני, וכך מצאתי שום רבינו חננאל
יצוקל נתקשה בזה.

ף לה עיי כפני שמעידין אותה בעור קיבה נבלה. פי' היה

בעור קיבה כשרה, כדתן בפ' כל הבשר
(מ"ג) המעמיד בעור הקיבה אם יש בה גי'ש היו אחרת,
והוא דנקב ובלה משום דכל קיבה נכרי קיבה נבלה היא, ולא
לדיוק מינה הא בעור כשרה שריא, והוא ג'ש הוא כרי לקציא,
דומא דשאר כרי להחמי', ולא כמו שפירשתי במדק
בששים, והיק המעמיד בעור הקיבה אם יש בעור לבדו כדי ליתן
סעם ולהקציא בלא הקיבה הרי זו אסורה מפני סעם העור שבו
שעמד החלב סעם העור נאמר משום בשר בחלב, ואי קשיא
איך תיאמר בהנאה ונקשי לשמואל כי היכי דקפשי' בחתין
ובשורף, תשובה, אין זה בביח דלא אסרה תורה אלא דרך בישול
וזה צונן הוא, והי'ל כחתיבת בשר צונן שנפל לתוך חלב צונן,
אלא מפני שהמעמד החלב סבה זה העור אמרי' כאלו סעם העור
יש בו הגבינה, ודוקא לענין אימור אבילה אמרי' הכי ומתמרי',
אבל לענין אימור הנאה מוקמינן ל' אריני', דכיון דלא נתבשל
שם העור לא נתן בו סעם ושירי, והסעם שנתתי במדק מפני
שאין בעור ששים אינו כלום, דהא דאפילו היה חם ששים אין
בו כח לאמור מפני שהוא צונן וצונן, ועוד אם אין כח בעור
לאמור את דהחלב מפני שאין בו ששים, יאמר דהחלב את העור,
ועשה העור חתיכה דאישרא ויקרא בבית, וכל פליטה היוצאת
ממנו תאמר דהחלב בהנאה, דומא דחומץ ושירי, שהרי סבה
אימורי הנאה תועמד זה החלב, שכבר העור נאמר בהנאה מפני
דהחלב שנבלע בו אי צונן בצונן לא בלע לא החלב מן העור
ולא העור מן החלב ואין כאן אימור בבית מדין תורה כלל, אלא
כיון דאקמי קא מוקם ליה (לכשר) ונחלבן חשבינן ליה כאלו
סעם העור יש (בכשר) בחלב, והוא תומא דרבנן, ודוקא לענין
אימור נאכילה אחרת רבנן לאוסרו משום סעם בבית, אבל לענין
אימור הנאה לא אחרת ואקמי' אריני', עיי' בפסקי: [

עיי כיון דמותר גמי איכא נסויבי כו'. בהא תירוצא מיתרצי
תרווייהו, דבין איבעיא לי' לכמא בין איבעיא ליה
לנבינה ליכא למיקם עלה דמילתא, אפי' דבעי לי' לנבינה לא
מצי למיסכך אאוקמי, דהא איכא נסויבי דלא קיימי, ואפי' דאכא
כי חלב סמא דלא קאי, יש לומר מערב הוא עם
הנסויבי שעומדים בתוך הגבינה, הי'לכך לשום ענין אינו מעיל

ותרוויהו כרבנן. פי' משום דלישנא קמא דאמר ר' יוחנן אפילו
יין משתמר בתחת אחד לא אתי אלא כרי אליעזר,
אמר הכא דמצניא לאקמי מילתא דר' יוחנן גמי כרבנן, אבל
מיהו אי בעי ר' יוחנן לאקמא מילתא גמי כריא למיטר דחתם
בתוך חותם בעי, שפיר מצי לאקמי, דמילתא דר' אליעזר משמע
דכי ודכי, ולא כדפירש המרה דר' אליעזר בתחת א' שרי, ועיי'ן
כל דין זה בקצופים תשובותי, ובשולחי פי' כל כתיב הקדש
(קכב) גרמי אמר ר' אבא בר כהנא התי' לון ר' חנינא לביב
רבי לשתות יין הכא בקרנות של גוים בתחת א' ולא ידענא אי
משום דסבר לה כר' אליעזר דאמר בתחת א' אי משום דסבר
לה כרבנן דאמרי חותם בתוך חותם ודכא משום אימא דכי
נשיא, זה מוכיח כפתרון המרה דריא בתחת אחד שרי, וקשיא
לי שוכא דרובא פסקי הלכ' כר' אליעזר, וכפי השוכר (מפני גמי
אמרי' דקיל כריא, והא כבול' תלפריא סוכח דבעינן דחתם
בתוך חותם כדכתיבית חתם בתשובותי, עיי' במהדור' הליחאה:

ף לב עיי כה מה מה מפמא באהל כו'. מה שפירש המרי ומינה
מה מה אמר בהנאה כו', אינו ניל, דנבי אמר
בהנאה לא פליגי רבנן עלי', דהא לעיל (מפני גמי יין נסך דילפי'
לה מוכח דאמור בהנאה לא אמרן ומצי ר' יהוא היא, ש"ס
דמורו רבנן דתקובות עיי' אסרה בהנאה, ופירושו ניל
כדפרישית במהדורה קמא:

ף לב עיי' וישראל' ההלך ליריד של גוים כו'. מה שפירשם
בחומ' דבירי' שאין נותנין בו מהם לעיי'
קא מיירי, דאי בנותנין בו מהם לעיי' תיפוק לי' משום דאמרי'
לעיל (ג) גשא ונתן פירות כמות וכלים ירקבן, אינו ניל, דהא
דאמור ירקבן, דוקא לגבי ירד' קא אמרי' דלא ליתרגי מנידי'
משום קמא, אבל אחרוני שרי, הי'לכך ליכא למיטש אלא לרמי'
עיי' ומה שפירשם גמי דבישרא משומד קא מיירי, אינו נראה,
דאפי' דאינו משומד לעיי', יש לומר שהא השור למכור צלמים,
והמשנה מוכיח שהלך שם כמסג' שאמור ללכת, והיי גוי
דהלך ליריד בין בהליכה בין בחורה מותר וישראל' ההלך ליריד
של גוים בהליכה מותר בחורה אסור, ומאי דכתוב בספרים
בהליכה מותר דילמא הדר כו', אינו נראה לי, דלאו למיפול
לעיי' קא אול' דאיצטריכינן להאי פעמא, ונרא לי דלגי לי כלל:

גורות תמים וקציתם ויין ישראל' כגום כהן אמורין ואיסורן
אימור הנאה דברי ר"ם וכתבא אין אימורן אימור הנאה.
פי' פליגי בגורות, דרבנן לא אסרי ליה בהנאה, אלא להטיל יין
לחובן, אבל לסתור בהן מותר, כיון דלא קאי יין נסך בענין, ור'
מאיר אמר אפילו בהנאה, ופליגי גמי ביין ישראל' שהבנים לחובן,
דרבנן סברי אפי' דייני' נתערב בינו, כיון שלא היה בענין אינו
דומה לייני' שנפל לבור דאמרי' (לכא ע"ג) כולו אמר בהנאה
אלא אמר בשתייה ומותר בהנאה, ור"ם היה אסורו אפילו
בהנאה כאלו נתערב ייני' בעינו:

הג **מיימוניות**

לדגל בחומרות הן נמי לכתוביה לכל ביעבוד לא. ודגיות בכל מקום משלמת להם להכריזה פלונז'יך או פטיי"ר ולא משלם מה שפסדו ולא יענינוו כלל נכדל התמיקין. ואלו ידענו באמת שרית היא מחמיר הימי מכלל דברי מפני דבריו אך כבוד שלוני יודע סמכין לסברותיו ועל ערות נגות דגולי הדור.

והוא הלךך טור ותי קלריכו:
ר"ע הרמ"א ר"י קח. בבבב"י כבוד בחמות סייסן. מפאר רביי"ש. ובלתי"ת יחל. ואפטר שהמנהג לנייה צב"ה. ה. שאול הפחד מ"ה בבבב"י. הפנהט את סממיקין

ההוהה שבהלכות חמצ פ"ה

א. והצאתי ששללו בני למפס"ס מרי"ח על חמן ומלה שגולש במימור יחד מה דינס. והצ"ר. כמה ריחוט שלוני בתלמוד ריח נכילה. (פסחים סו) וריח כיוון אל מדרמה (פי"ו סו) וריח יין צפם ומיחו צפון ריח לויטר כפח הימך לא מלמנו וכמה פעמים שלנו אויפן מלה עם כפח במקום מבי"ד לבעל הכית - וכן מקפידין בכד. ויראה יו שמתלה האור שלון לה שיעור (מס' ש"י פ"ח) היה לו רבינו להבדל דליוני מלה עליה ח"ן מחמירין בה לה דלם רבם מכלל לה ברוב ושליו להמחילה דלולתם בברכות פרק עד כמה. וריאה יש איהם יש כהן קטן מלה האור להמחילה. ויראה יו נמי להמיר דלם לחמו מודה ארבעה מינין היו ויהי אחד זלמן מכל מין ומין וגם האמור ומלה לשוח יחד דלם לשחמטע מלה כנחמות זלמת שבשי מקורין או כזה אמר זה לנפוט. ורבי"ח שפי' חלום (זו) ברבי"ח גבי דלם הפוסט מניין אמיינן שמיס הבי"א ושלם ארוס יכיל יו שמי חלום כן ח"ל ארוס. ומדלה פירי ואיחוס חוחס לתמוני לחמו מודה מורה שיי' ודברד לנפוט ומוצי' ארוס. שמה אל מין ומין ונמי לנפוט לכד מצינד החמיר הכיחן לכהן מכל מין ומין. ופי' הפטר אל ממו חיון נלפוט בכדי עבר על מלה. מיהו דלמה להמיר זלם לשחמט מלה פלונז'י'. ע"כ נלפוט"י (מס' פסח). ועיין פסי' כ"ט: [פור אוזר' פ"ח סמא]

התהות

התהות משמעות השמיות למפר קדרשה
התהות משמעות השמיות למפר קדרשה

ב. מעשה קבול שנמנה ונמשל עם כלל אלו פרעותו והצ"ר ר"י בר שמואל אם יש ששים נין בנשים ומלה נגד זה הלך שהוא מוקר אם היה הלך כל שמה מנכסה במ"ס. אך לא נמצא עקה ממשע זה לפי שהיה גרלה יו רבינו שלמה היה משער בכל החמורה לע"פ שבעל מנוסה בנזים עכ"ל. ספר החנוט (לפון קח ופי' פ"ח):

ג. ראה ריח בני קרח שהה אשר נזרק לנהים. אם היצולה בעיני השניע לשניע על שלחתי. שאלמה על בני שחבר הברית (שיראל וילמד לפי חפזו לא היה בו יין וכך זה ש"כ שגם אם הוא נלמון. גרלה דלם הודיעו השיראל אם מינו בניו חמיר דבריו יש לישבור ברבי שמה בו יין מור י"ח חוש לא מהימון זלמן זה לפי חזמו פלם המחזין למיור ולהכריזה הימקת שיראל חפד בו וימר כשהשם מוקר. והכמה יכול להכחין ולהכיר בפנינות עון אם הניזים בו יין חוך שחמו. משמון כ"ד אברזום:

ד. בשר חמיר שנלה קורח וכפור שקורין גלג"ל בעל"ז וכן לרמי להלוהק עד שיפילו חמילה הקרם ממנו אם מוקר (לרבותו בימים חמון בכלי שני. ממוך המנכסה ששפמינך בנלפונה ממה למד דברי רש"י הליכו מעלה סודת פלונז'י בו רבינו דלמי שני מינו מכלל לפינוי יכא לו בה להפליע ולהגלע כמו שהיה לומר רבינו חיים ב"ר אב"ל. ומחר ע"ל נמשל הק"ס חור הדס וזלם ממנו ע"י מלוקה לו ע"י לוי"ה. ואלרוו ישיפע לו חיים וזלם וזרכ"ה. שמשון כ"ד אברזום:
(השורה הרשוכה ר"ח מ"י. חמון. ונש"ד מ"י. ה הובאה בכ"ד ור"ח ור"ח ור"ח סוף)

ההלכות שוקיטה ספ"ו

א. גיסלה הכבד ולא בלמי"ד היענה כות במקום שיהל מיה ודיעין במקום שיהל מלויים צומרת הכבד וביום אחד במקום אחר במקום מרש קרופס (מ"ח סו). פירוש במקום שמנהיה המרה ככבד. ומיחו בעוף קפן לא שיד' הא"י שיעור' והכל לפי הפעול. ויראה לו (שפסחים סו) ודיעין כות במקום מרה שיש בשלון אם מרה כלל בשיריה ש"יחם אם ח"ן מעומן כבדו עם מרש כלל שמשעס קטלה הכבד התלמוד אספדו ולא חמטע קטלה המרה (כ"ד פ"ח) ע"כ חזקין למרה. ולע"ז. דנקבה המרה קריפה ח"ן לומרים' כשרפות לו רזעו יו דגני חמון. (אם נה) נמי אם יעל כבדה כל יוד מקשה ענינה המרה ולא לשהמיר כיה כעזי דער זכר וזכר פרופה. ופעם אחת כל יוד מעשה ענינה המרה ולומרים' יעשוו לבשוח עם מר הרי נגלעה בכבד ושלמה מפני שחמורו חמית' (כ"ד פ"ח) כבד כועס ומרה אורקת בו סיפה ומיחמון. ובשנתמה"ה לא הרנינו חמית' כולל ולומרים' ש"ז להלוהק על גבי גלגלים והיהה מרה עד מהד שלכנפיהה והצאתי. ואל"י שקטת' ש"ז להכניס רלם ר"ן הרי"ס גזלוים י"כ חלפיון אם ח"ן שומרים' ככבד הכבד או כרלוהק וכן הלא הוא כות במקום מרה וכיות במקום שיהל מיה כרופה. והם נמלחו שמי מרות ככבד וכן שפוסת לו זרז' למי"ד. לו י"כ כסול דמי כולמרינן (אם נה) גבי מרי טייל רבי. ופרסי' וברכי' י"ה ודבר'י כר"י והצ"ו וכל דגוני הזרז' שלפריה ורבינו הלפסי' גמירין. [וכן מלה כמגשוחי ר"י ואלו מחבותה שנקניין וכן קולול עבריוו דבדלה משתמה מרידלם ללל בשיריה זלמו שרר מיריה ס' ח"ל וכלכשהם מרשו מרידלם ח"ם מרידלן דיינין (ומרי מריפה חרר כולל למריר כל י"ק כנעול דמי ומריפה חלל בשיריה שמרה א לניה לא מעלה ולא מורידין אלא בנזון שיקנה לחון אלם כנגד הכבד מריפה חלם יקנה הכבד שוממה בשיריה. והכי נמי גרלה יו כמו שהשפדונו לחמיה. כע"ל רש"י. ור"ח כתב בספרו שר"י האי' השיב"ה על כהמס שנמלח בו ב" מרות שמומה לל שיראל ושליוני. בפני הכית רלוייה יקריב על גבי החובה ע"כ: (א"ר) ש"י רפון

- 1. גיסלה הכבד ולא בלמי"ד היענה כות במקום שיהל מיה ודיעין במקום שיהל מלויים צומרת הכבד וביום אחד במקום אחר במקום מרש קרופס (מ"ח סו). פירוש במקום שמנהיה המרה ככבד. ומיחו בעוף קפן לא שיד' הא"י שיעור' והכל לפי הפעול. ויראה לו (שפסחים סו) ודיעין כות במקום מרה שיש בשלון אם מרה כלל בשיריה ש"יחם אם ח"ן מעומן כבדו עם מרש כלל שמשעס קטלה הכבד התלמוד אספדו ולא חמטע קטלה המרה (כ"ד פ"ח) ע"כ חזקין למרה. ולע"ז. דנקבה המרה קריפה ח"ן לומרים' כשרפות לו רזעו יו דגני חמון. (אם נה) נמי אם יעל כבדה כל יוד מקשה ענינה המרה ולא לשהמיר כיה כעזי דער זכר וזכר פרופה. ופעם אחת כל יוד מעשה ענינה המרה ולומרים' יעשוו לבשוח עם מר הרי נגלעה בכבד ושלמה מפני שחמורו חמית' (כ"ד פ"ח) כבד כועס ומרה אורקת בו סיפה ומיחמון. ובשנתמה"ה לא הרנינו חמית' כולל ולומרים' ש"ז להלוהק על גבי גלגלים והיהה מרה עד מהד שלכנפיהה והצאתי. ואל"י שקטת' ש"ז להכניס רלם ר"ן הרי"ס גזלוים י"כ חלפיון אם ח"ן שומרים' ככבד הכבד או כרלוהק וכן הלא הוא כות במקום מרה וכיות במקום שיהל מיה כרופה. והם נמלחו שמי מרות ככבד וכן שפוסת לו זרז' למי"ד. לו י"כ כסול דמי כולמרינן (אם נה) גבי מרי טייל רבי. ופרסי' וברכי' י"ה ודבר'י כר"י והצ"ו וכל דגוני הזרז' שלפריה ורבינו הלפסי' גמירין. [וכן מלה כמגשוחי ר"י ואלו מחבותה שנקניין וכן קולול עבריוו דבדלה משתמה מרידלם ללל בשיריה זלמו שרר מיריה ס' ח"ל וכלכשהם מרשו מרידלם ח"ם מרידלן דיינין (ומרי מריפה חרר כולל למריר כל י"ק כנעול דמי ומריפה חלל בשיריה שמרה א לניה לא מעלה ולא מורידין אלא בנזון שיקנה לחון אלם כנגד הכבד מריפה חלם יקנה הכבד שוממה בשיריה. והכי נמי גרלה יו כמו שהשפדונו לחמיה. כע"ל רש"י. ור"ח כתב בספרו שר"י האי' השיב"ה על כהמס שנמלח בו ב" מרות שמומה לל שיראל ושליוני. בפני הכית רלוייה יקריב על גבי החובה ע"כ: (א"ר) ש"י רפון
- 2. ראה ריח בני קרח שהה אשר נזרק לנהים. אם היצולה בעיני השניע לשניע על שלחתי. שאלמה על בני שחבר הברית (שיראל וילמד לפי חפזו לא היה בו יין וכך זה ש"כ שגם אם הוא נלמון. גרלה דלם הודיעו השיראל אם מינו בניו חמיר דבריו יש לישבור ברבי שמה בו יין מור י"ח חוש לא מהימון זלמן זה לפי חזמו פלם המחזין למיור ולהכריזה הימקת שיראל חפד בו וימר כשהשם מוקר. והכמה יכול להכחין ולהכיר בפנינות עון אם הניזים בו יין חוך שחמו. משמון כ"ד אברזום:
- 3. בשר חמיר שנלה קורח וכפור שקורין גלג"ל בעל"ז וכן לרמי להלוהק עד שיפילו חמילה הקרם ממנו אם מוקר (לרבותו בימים חמון בכלי שני. ממוך המנכסה ששפמינך בנלפונה ממה למד דברי רש"י הליכו מעלה סודת פלונז'י בו רבינו דלמי שני מינו מכלל לפינוי יכא לו בה להפליע ולהגלע כמו שהיה לומר רבינו חיים ב"ר אב"ל. ומחר ע"ל נמשל הק"ס חור הדס וזלם ממנו ע"י מלוקה לו ע"י לוי"ה. ואלרוו ישיפע לו חיים וזלם וזרכ"ה. שמשון כ"ד אברזום:
- 4. מעשה קבול שנמנה ונמשל עם כלל אלו פרעותו והצ"ר ר"י בר שמואל אם יש ששים נין בנשים ומלה נגד זה הלך שהוא מוקר אם היה הלך כל שמה מנכסה במ"ס. אך לא נמצא עקה ממשע זה לפי שהיה גרלה יו רבינו שלמה היה משער בכל החמורה לע"פ שבעל מנוסה בנזים עכ"ל. ספר החנוט (לפון קח ופי' פ"ח):
- 5. ראה ריח בני קרח שהה אשר נזרק לנהים. אם היצולה בעיני השניע לשניע על שלחתי. שאלמה על בני שחבר הברית (שיראל וילמד לפי חפזו לא היה בו יין וכך זה ש"כ שגם אם הוא נלמון. גרלה דלם הודיעו השיראל אם מינו בניו חמיר דבריו יש לישבור ברבי שמה בו יין מור י"ח חוש לא מהימון זלמן זה לפי חזמו פלם המחזין למיור ולהכריזה הימקת שיראל חפד בו וימר כשהשם מוקר. והכמה יכול להכחין ולהכיר בפנינות עון אם הניזים בו יין חוך שחמו. משמון כ"ד אברזום:
- 6. מעשה קבול שנמנה ונמשל עם כלל אלו פרעותו והצ"ר ר"י בר שמואל אם יש ששים נין בנשים ומלה נגד זה הלך שהוא מוקר אם היה הלך כל שמה מנכסה במ"ס. אך לא נמצא עקה ממשע זה לפי שהיה גרלה יו רבינו שלמה היה משער בכל החמורה לע"פ שבעל מנוסה בנזים עכ"ל. ספר החנוט (לפון קח ופי' פ"ח):
- 7. ראה ריח בני קרח שהה אשר נזרק לנהים. אם היצולה בעיני השניע לשניע על שלחתי. שאלמה על בני שחבר הברית (שיראל וילמד לפי חפזו לא היה בו יין וכך זה ש"כ שגם אם הוא נלמון. גרלה דלם הודיעו השיראל אם מינו בניו חמיר דבריו יש לישבור ברבי שמה בו יין מור י"ח חוש לא מהימון זלמן זה לפי חזמו פלם המחזין למיור ולהכריזה הימקת שיראל חפד בו וימר כשהשם מוקר. והכמה יכול להכחין ולהכיר בפנינות עון אם הניזים בו יין חוך שחמו. משמון כ"ד אברזום:
- 8. בשר חמיר שנלה קורח וכפור שקורין גלג"ל בעל"ז וכן לרמי להלוהק עד שיפילו חמילה הקרם ממנו אם מוקר (לרבותו בימים חמון בכלי שני. ממוך המנכסה ששפמינך בנלפונה ממה למד דברי רש"י הליכו מעלה סודת פלונז'י בו רבינו דלמי שני מינו מכלל לפינוי יכא לו בה להפליע ולהגלע כמו שהיה לומר רבינו חיים ב"ר אב"ל. ומחר ע"ל נמשל הק"ס חור הדס וזלם ממנו ע"י מלוקה לו ע"י לוי"ה. ואלרוו ישיפע לו חיים וזלם וזרכ"ה. שמשון כ"ד אברזום:
- 9. מעשה קבול שנמנה ונמשל עם כלל אלו פרעותו והצ"ר ר"י בר שמואל אם יש ששים נין בנשים ומלה נגד זה הלך שהוא מוקר אם היה הלך כל שמה מנכסה במ"ס. אך לא נמצא עקה ממשע זה לפי שהיה גרלה יו רבינו שלמה היה משער בכל החמורה לע"פ שבעל מנוסה בנזים עכ"ל. ספר החנוט (לפון קח ופי' פ"ח):
- 10. ראה ריח בני קרח שהה אשר נזרק לנהים. אם היצולה בעיני השניע לשניע על שלחתי. שאלמה על בני שחבר הברית (שיראל וילמד לפי חפזו לא היה בו יין וכך זה ש"כ שגם אם הוא נלמון. גרלה דלם הודיעו השיראל אם מינו בניו חמיר דבריו יש לישבור ברבי שמה בו יין מור י"ח חוש לא מהימון זלמן זה לפי חזמו פלם המחזין למיור ולהכריזה הימקת שיראל חפד בו וימר כשהשם מוקר. והכמה יכול להכחין ולהכיר בפנינות עון אם הניזים בו יין חוך שחמו. משמון כ"ד אברזום:
- 11. ראה ריח בני קרח שהה אשר נזרק לנהים. אם היצולה בעיני השניע לשניע על שלחתי. שאלמה על בני שחבר הברית (שיראל וילמד לפי חפזו לא היה בו יין וכך זה ש"כ שגם אם הוא נלמון. גרלה דלם הודיעו השיראל אם מינו בניו חמיר דבריו יש לישבור ברבי שמה בו יין מור י"ח חוש לא מהימון זלמן זה לפי חזמו פלם המחזין למיור ולהכריזה הימקת שיראל חפד בו וימר כשהשם מוקר. והכמה יכול להכחין ולהכיר בפנינות עון אם הניזים בו יין חוך שחמו. משמון כ"ד אברזום:
- 12. ראה ריח בני קרח שהה אשר נזרק לנהים. אם היצולה בעיני השניע לשניע על שלחתי. שאלמה על בני שחבר הברית (שיראל וילמד לפי חפזו לא היה בו יין וכך זה ש"כ שגם אם הוא נלמון. גרלה דלם הודיעו השיראל אם מינו בניו חמיר דבריו יש לישבור ברבי שמה בו יין מור י"ח חוש לא מהימון זלמן זה לפי חזמו פלם המחזין למיור ולהכריזה הימקת שיראל חפד בו וימר כשהשם מוקר. והכמה יכול להכחין ולהכיר בפנינות עון אם הניזים בו יין חוך שחמו. משמון כ"ד אברזום:

א. גיסלה הכבד ולא בלמי"ד היענה כות במקום שיהל מיה ודיעין במקום שיהל מלויים צומרת הכבד וביום אחד במקום אחר במקום מרש קרופס (מ"ח סו). פירוש במקום שמנהיה המרה ככבד. ומיחו בעוף קפן לא שיד' הא"י שיעור' והכל לפי הפעול. ויראה לו (שפסחים סו) ודיעין כות במקום מרה שיש בשלון אם מרה כלל בשיריה ש"יחם אם ח"ן מעומן כבדו עם מרש כלל שמשעס קטלה הכבד התלמוד אספדו ולא חמטע קטלה המרה (כ"ד פ"ח) ע"כ חזקין למרה. ולע"ז. דנקבה המרה קריפה ח"ן לומרים' כשרפות לו רזעו יו דגני חמון. (אם נה) נמי אם יעל כבדה כל יוד מקשה ענינה המרה ולא לשהמיר כיה כעזי דער זכר וזכר פרופה. ופעם אחת כל יוד מעשה ענינה המרה ולומרים' יעשוו לבשוח עם מר הרי נגלעה בכבד ושלמה מפני שחמורו חמית' (כ"ד פ"ח) כבד כועס ומרה אורקת בו סיפה ומיחמון. ובשנתמה"ה לא הרנינו חמית' כולל ולומרים' ש"ז להלוהק על גבי גלגלים והיהה מרה עד מהד שלכנפיהה והצאתי. ואל"י שקטת' ש"ז להכניס רלם ר"ן הרי"ס גזלוים י"כ חלפיון אם ח"ן שומרים' ככבד הכבד או כרלוהק וכן הלא הוא כות במקום מרה וכיות במקום שיהל מיה כרופה. והם נמלחו שמי מרות ככבד וכן שפוסת לו זרז' למי"ד. לו י"כ כסול דמי כולמרינן (אם נה) גבי מרי טייל רבי. ופרסי' וברכי' י"ה ודבר'י כר"י והצ"ו וכל דגוני הזרז' שלפריה ורבינו הלפסי' גמירין. [וכן מלה כמגשוחי ר"י ואלו מחבותה שנקניין וכן קולול עבריוו דבדלה משתמה מרידלם ללל בשיריה זלמו שרר מיריה ס' ח"ל וכלכשהם מרשו מרידלם ח"ם מרידלן דיינין (ומרי מריפה חרר כולל למריר כל י"ק כנעול דמי ומריפה חלל בשיריה שמרה א לניה לא מעלה ולא מורידין אלא בנזון שיקנה לחון אלם כנגד הכבד מריפה חלם יקנה הכבד שוממה בשיריה. והכי נמי גרלה יו כמו שהשפדונו לחמיה. כע"ל רש"י. ור"ח כתב בספרו שר"י האי' השיב"ה על כהמס שנמלח בו ב" מרות שמומה לל שיראל ושליוני. בפני הכית רלוייה יקריב על גבי החובה ע"כ: (א"ר) ש"י רפון

- 13. גיסלה הכבד ולא בלמי"ד היענה כות במקום שיהל מיה ודיעין במקום שיהל מלויים צומרת הכבד וביום אחד במקום אחר במקום מרש קרופס (מ"ח סו). פירוש במקום שמנהיה המרה ככבד. ומיחו בעוף קפן לא שיד' הא"י שיעור' והכל לפי הפעול. ויראה לו (שפסחים סו) ודיעין כות במקום מרה שיש בשלון אם מרה כלל בשיריה ש"יחם אם ח"ן מעומן כבדו עם מרש כלל שמשעס קטלה הכבד התלמוד אספדו ולא חמטע קטלה המרה (כ"ד פ"ח) ע"כ חזקין למרה. ולע"ז. דנקבה המרה קריפה ח"ן לומרים' כשרפות לו רזעו יו דגני חמון. (אם נה) נמי אם יעל כבדה כל יוד מקשה ענינה המרה ולא לשהמיר כיה כעזי דער זכר וזכר פרופה. ופעם אחת כל יוד מעשה ענינה המרה ולומרים' יעשוו לבשוח עם מר הרי נגלעה בכבד ושלמה מפני שחמורו חמית' (כ"ד פ"ח) כבד כועס ומרה אורקת בו סיפה ומיחמון. ובשנתמה"ה לא הרנינו חמית' כולל ולומרים' ש"ז להלוהק על גבי גלגלים והיהה מרה עד מהד שלכנפיהה והצאתי. ואל"י שקטת' ש"ז להכניס רלם ר"ן הרי"ס גזלוים י"כ חלפיון אם ח"ן שומרים' ככבד הכבד או כרלוהק וכן הלא הוא כות במקום מרה וכיות במקום שיהל מיה כרופה. והם נמלחו שמי מרות ככבד וכן שפוסת לו זרז' למי"ד. לו י"כ כסול דמי כולמרינן (אם נה) גבי מרי טייל רבי. ופרסי' וברכי' י"ה ודבר'י כר"י והצ"ו וכל דגוני הזרז' שלפריה ורבינו הלפסי' גמירין. [וכן מלה כמגשוחי ר"י ואלו מחבותה שנקניין וכן קולול עבריוו דבדלה משתמה מרידלם ללל בשיריה זלמו שרר מיריה ס' ח"ל וכלכשהם מרשו מרידלם ח"ם מרידלן דיינין (ומרי מריפה חרר כולל למריר כל י"ק כנעול דמי ומריפה חלל בשיריה שמרה א לניה לא מעלה ולא מורידין אלא בנזון שיקנה לחון אלם כנגד הכבד מריפה חלם יקנה הכבד שוממה בשיריה. והכי נמי גרלה יו כמו שהשפדונו לחמיה. כע"ל רש"י. ור"ח כתב בספרו שר"י האי' השיב"ה על כהמס שנמלח בו ב" מרות שמומה לל שיראל ושליוני. בפני הכית רלוייה יקריב על גבי החובה ע"כ: (א"ר) ש"י רפון
- 14. מעשה קבול שנמנה ונמשל עם כלל אלו פרעותו והצ"ר ר"י בר שמואל אם יש ששים נין בנשים ומלה נגד זה הלך שהוא מוקר אם היה הלך כל שמה מנכסה במ"ס. אך לא נמצא עקה ממשע זה לפי שהיה גרלה יו רבינו שלמה היה משער בכל החמורה לע"פ שבעל מנוסה בנזים עכ"ל. ספר החנוט (לפון קח ופי' פ"ח):
- 15. ראה ריח בני קרח שהה אשר נזרק לנהים. אם היצולה בעיני השניע לשניע על שלחתי. שאלמה על בני שחבר הברית (שיראל וילמד לפי חפזו לא היה בו יין וכך זה ש"כ שגם אם הוא נלמון. גרלה דלם הודיעו השיראל אם מינו בניו חמיר דבריו יש לישבור ברבי שמה בו יין מור י"ח חוש לא מהימון זלמן זה לפי חזמו פלם המחזין למיור ולהכריזה הימקת שיראל חפד בו וימר כשהשם מוקר. והכמה יכול להכחין ולהכיר בפנינות עון אם הניזים בו יין חוך שחמו. משמון כ"ד אברזום:
- 16. מעשה קבול שנמנה ונמשל עם כלל אלו פרעותו והצ"ר ר"י בר שמואל אם יש ששים נין בנשים ומלה נגד זה הלך שהוא מוקר אם היה הלך כל שמה מנכסה במ"ס. אך לא נמצא עקה ממשע זה לפי שהיה גרלה יו רבינו שלמה היה משער בכל החמורה לע"פ שבעל מנוסה בנזים עכ"ל. ספר החנוט (לפון קח ופי' פ"ח):

לכמה כריב
י' י' יוסף בר
א' עמון ה'.
י' עמי' א'.
ד' (מס'):
ד' עמי' א':

אורז
דמה מורו
ד' דמ' דחוק
ד' (פסחי' פי)
א' ויבות כ'
כ' ר' פ' ח"ל
כ' ר' פ' ח"ל
ב' ר' פ' ח"ל
א' ויבות כ'
א' ויבות כ'
א' ויבות כ'
א' ויבות כ'
א' ויבות כ'

אורז
דמה מורו
ד' דמ' דחוק
ד' (פסחי' פי)
א' ויבות כ'
כ' ר' פ' ח"ל
כ' ר' פ' ח"ל
ב' ר' פ' ח"ל
א' ויבות כ'
א' ויבות כ'
א' ויבות כ'
א' ויבות כ'
א' ויבות כ'

אורז
דמה מורו
ד' דמ' דחוק
ד' (פסחי' פי)
א' ויבות כ'
כ' ר' פ' ח"ל
כ' ר' פ' ח"ל
ב' ר' פ' ח"ל
א' ויבות כ'
א' ויבות כ'
א' ויבות כ'
א' ויבות כ'
א' ויבות כ'

אורז
דמה מורו
ד' דמ' דחוק
ד' (פסחי' פי)
א' ויבות כ'
כ' ר' פ' ח"ל
כ' ר' פ' ח"ל
ב' ר' פ' ח"ל
א' ויבות כ'
א' ויבות כ'
א' ויבות כ'
א' ויבות כ'
א' ויבות כ'

אורז
דמה מורו
ד' דמ' דחוק
ד' (פסחי' פי)
א' ויבות כ'
כ' ר' פ' ח"ל
כ' ר' פ' ח"ל
ב' ר' פ' ח"ל
א' ויבות כ'
א' ויבות כ'
א' ויבות כ'
א' ויבות כ'
א' ויבות כ'

אורז
דמה מורו
ד' דמ' דחוק
ד' (פסחי' פי)
א' ויבות כ'
כ' ר' פ' ח"ל
כ' ר' פ' ח"ל
ב' ר' פ' ח"ל
א' ויבות כ'
א' ויבות כ'
א' ויבות כ'
א' ויבות כ'
א' ויבות כ'

אורז
דמה מורו
ד' דמ' דחוק
ד' (פסחי' פי)
א' ויבות כ'
כ' ר' פ' ח"ל
כ' ר' פ' ח"ל
ב' ר' פ' ח"ל
א' ויבות כ'
א' ויבות כ'
א' ויבות כ'
א' ויבות כ'
א' ויבות כ'

אורז
דמה מורו
ד' דמ' דחוק
ד' (פסחי' פי)
א' ויבות כ'
כ' ר' פ' ח"ל
כ' ר' פ' ח"ל
ב' ר' פ' ח"ל
א' ויבות כ'
א' ויבות כ'
א' ויבות כ'
א' ויבות כ'
א' ויבות כ'

קפה בית חדש

זרה דעה פזיפה הלכות בשר בחלב

בית יוסף

תנן בסוף פרק כל הבשר (קמ"ט) המעמיד בעורה על קיעה אם יש ומי"ש ד"רבינו תם בציד ד"קוא. אבל נקרוס מין דפירש"א היא לית
ע"ה צנומן טעם הרי זו ספורה וכתב הרשב"א (כ"ה) שם) ממה"א לי מה לן ע"ה אי"ת למדק דל"ך ע"ג. דפירש"א היא מכל מקום קבלה טעם בשר
קמ"ל פשיטא דבשר בחלב צנומן טעם ספור ושמה קמ"ל דדוקא אם יש ע"ה גמליה ועטס כפוקר דאורייתא ושמהמ"א ע"ה ה"ל בשר בחלב וכ"ל הרי"ר
צנומן טעם ספור ושמה בשר בחלב הא אין זו צנומן טעם מומר דל"ך על ירוחס והמרדכי על שם לאמ"ה וספר המדות והבאו מ"ם יוסף. וי"ל דל"כ"ט
ג"ג דמעמיד הוא בשר בחלב צנומיו מלה
ל"ה רמז"ה דלמתי רצ"ה ליע"ל ד"ך יס"ל
ספ"ה מורה מה שאין כן צנומיו בעור
נעלה לדולגין צמר צנומיו וא"ף על ג"ג
ל"ה ע"ה צנומן טעם דולגין אותו כלאו
הנעלה קיעמה צנומן וכן כתב הר"ן שם (מ"ג)
ספ"ה ע"ה קיעה) וצפוקין אין מעמידין
(מ"ז י"ג) צנומן ה"ר יוסף הל"ה
דלמתי שמואל (מ"ז ט"ו) מפני מה ספור
צנומיו הרי"ם שמתמדין אותו
בעור קיעה נעלה דהיינו טעמה דקתו טור
קיעה נעלה משום דלמתי שהוא צנומיו
ספור כיון דלוקותיו אוקי"ה לא צנומן אצל

ד

אם עמד בה יום אחד דכבוש כמבושל: יא וכן ואם
העמיד בה גבינות אם יש בהן בנותן טעם אסורות
לר"ש"י אפילו בקרוש. ולרבינו תם בצילול דוקא וכן
היא מסקנת אדוני אבי הרא"ש" ד"ל:

סימן פ"ח

פ"ט רמז דינ"ט המבואר"ם בזה הדין

[א] אפילו בשר עוף אסור להעלותו עם הגבינה על שולחן שאוכלין
עליו: בשולחן שסודר עליו החבשיל מותר ליתן לו בצד זה:
[ב] אבטא"י שאין מבידין זה את זה מותרים לאכול על שולחן אחד
זה בשר זה גבינה: והמבידין אם הם מותרים על ידי הי"ב:

א כ"ל הבשר שאסור לאכול בחלב אפילו בשר היה
ועוף (א) אסור להעלותו על השולחן שאוכל עליו גבינות שלא יבוא לאכלם יחד א
אבל בשולחן שסודר עליו החבשיל מותר ליתן זה בצד זה:

הוא אלא הוא נאמרי"ה קמי הא"י נאמרי"ה
קמי וכן הם דברי הרמב"ם ז"ל שכ"ה צפ"ג. מולכות מאלכות אסורות (ה"י) צמי ממי המטה גורו על גבינה הרי"ם ואסור"ם מפני שמתמדין אותה
בעור קיעה על שמשקן שהיא נעלה ו"ה"ם והל"ה עור הקיעה דבר קטן הוא עד מלא בחלב שעמד זו ולמה לא יצטרך צניעו"ם מפני שהוא המעמיד הגבינה
הוא"ל ודבר האסור הוא שהמעמיד הרי הכל אסור ועפ"י (ע"ש) כתב ספור להעמיד הגבינה בעור הקיעה על שמוטה"ה ולא העמיד טועם את הגבינה אם
יש זה טעם בשר אסורה ואם לאו מותר"ה מפני שהמעמיד דבר המותר הוא הקיעה שמוטה"ה הוא ואין כאן אלא אסור בשר בחלב שעשעורו צנומן טעם
אלא המעמיד בעור קיעה נעלה ותרפה וכתבה עמ"ה הוא"ל והמעמיד דבר אסור צנומן טעמו נאמרה משום נעלה לא משום בשר בחלב ומפני חשש
זה אסור צני"ה הרי"ם כמו שצ"ל"ט עפ"י וממ"ל דברים אלו יצאלו לך שמי"ר רבינו ירוחס (מ"ט) אור"ה לא קמ"ה. ל"ך הקיעה ועודה להעמיד ע"ה גבינות
טור קיעה פשיט"א דלספור צ"ן מכשר"ה צ"ן מנעלה לדברי הכל שהוא בשר בחלב ואם העמיד זו טועמו קפ"ה אסורה ויש מי שכתב שהמעמיד הגבינה לא
טעמו ולי"ה מ"ה איסור"ה אלא משום
טעמו ע"ה סג"ל וכו' לומר הי"ה דל
אימת ל"ה יהי"ה טעמה ל"ה בשר בחלב
הוא אלא הוא נאמרי"ה קמי הא"י נאמרי"ה
קמי וכן הם דברי הרמב"ם ז"ל שכ"ה צפ"ג. מולכות מאלכות אסורות (ה"י) צמי ממי המטה גורו על גבינה הרי"ם ואסור"ם מפני שמתמדין אותה
בעור קיעה על שמשקן שהיא נעלה ו"ה"ם והל"ה עור הקיעה דבר קטן הוא עד מלא בחלב שעמד זו ולמה לא יצטרך צניעו"ם מפני שהוא המעמיד הגבינה
הוא"ל ודבר האסור הוא שהמעמיד הרי הכל אסור ועפ"י (ע"ש) כתב ספור להעמיד הגבינה בעור הקיעה על שמוטה"ה ולא העמיד טועם את הגבינה אם
יש זה טעם בשר אסורה ואם לאו מותר"ה מפני שהמעמיד דבר המותר הוא הקיעה שמוטה"ה הוא ואין כאן אלא אסור בשר בחלב שעשעורו צנומן טעם
אלא המעמיד בעור קיעה נעלה ותרפה וכתבה עמ"ה הוא"ל והמעמיד דבר אסור צנומן טעמו נאמרה משום נעלה לא משום בשר בחלב ומפני חשש
זה אסור צני"ה הרי"ם כמו שצ"ל"ט עפ"י וממ"ל דברים אלו יצאלו לך שמי"ר רבינו ירוחס (מ"ט) אור"ה לא קמ"ה. ל"ך הקיעה ועודה להעמיד ע"ה גבינות
טור קיעה פשיט"א דלספור צ"ן מכשר"ה צ"ן מנעלה לדברי הכל שהוא בשר בחלב ואם העמיד זו טועמו קפ"ה אסורה ויש מי שכתב שהמעמיד הגבינה לא
טעמו ולי"ה מ"ה איסור"ה אלא משום
טעמו ע"ה סג"ל וכו' לומר הי"ה דל
אימת ל"ה יהי"ה טעמה ל"ה בשר בחלב

פ"ח א כ"ל הבשר שאסור לאכול בחלב אפילו בשר היה ועוף אסור להעלותו על השולחן. ר"פ כל הבשר (ק"ג) לכל הבשר אסור לגמל
סג"ל מ"ן מבשר דגים ותגופים ואסור להעלותו עם הגבינה על השולחן מ"ן מבשר דגים ותגופים ובמטה שולחן זה (ק"ד) צמי"ה שולחן אמרו בשולחן שהוא
אבל אל בשולחן שהוא סודר עליו את המבשל וכן ע"ה ו"ה"י טועם:

מ"ח א כ"ל הבשר שאסור לאכול בחלב אפילו בשר היה ועוף אסור להעלותו על השולחן. ר"פ כל הבשר (ק"ג) לכל הבשר אסור לגמל
סג"ל מ"ן מבשר דגים ותגופים ואסור להעלותו עם הגבינה על השולחן מ"ן מבשר דגים ותגופים ובמטה שולחן זה (ק"ד) צמי"ה שולחן אמרו בשולחן שהוא
אבל אל בשולחן שהוא סודר עליו את המבשל וכן ע"ה ו"ה"י טועם:

מ"ח א כ"ל הבשר שאסור לאכול בחלב אפילו בשר היה ועוף אסור להעלותו על השולחן. ר"פ כל הבשר (ק"ג) לכל הבשר אסור לגמל
סג"ל מ"ן מבשר דגים ותגופים ואסור להעלותו עם הגבינה על השולחן מ"ן מבשר דגים ותגופים ובמטה שולחן זה (ק"ד) צמי"ה שולחן אמרו בשולחן שהוא
אבל אל בשולחן שהוא סודר עליו את המבשל וכן ע"ה ו"ה"י טועם:
מ"ח א כ"ל הבשר שאסור לאכול בחלב אפילו בשר היה ועוף אסור להעלותו על השולחן. ר"פ כל הבשר (ק"ג) לכל הבשר אסור לגמל
סג"ל מ"ן מבשר דגים ותגופים ואסור להעלותו עם הגבינה על השולחן מ"ן מבשר דגים ותגופים ובמטה שולחן זה (ק"ד) צמי"ה שולחן אמרו בשולחן שהוא
אבל אל בשולחן שהוא סודר עליו את המבשל וכן ע"ה ו"ה"י טועם:
מ"ח א כ"ל הבשר שאסור לאכול בחלב אפילו בשר היה ועוף אסור להעלותו על השולחן. ר"פ כל הבשר (ק"ג) לכל הבשר אסור לגמל
סג"ל מ"ן מבשר דגים ותגופים ואסור להעלותו עם הגבינה על השולחן מ"ן מבשר דגים ותגופים ובמטה שולחן זה (ק"ד) צמי"ה שולחן אמרו בשולחן שהוא
אבל אל בשולחן שהוא סודר עליו את המבשל וכן ע"ה ו"ה"י טועם:

מ"ח א כ"ל הבשר שאסור לאכול בחלב אפילו בשר היה ועוף אסור להעלותו על השולחן. ר"פ כל הבשר (ק"ג) לכל הבשר אסור לגמל
סג"ל מ"ן מבשר דגים ותגופים ואסור להעלותו עם הגבינה על השולחן מ"ן מבשר דגים ותגופים ובמטה שולחן זה (ק"ד) צמי"ה שולחן אמרו בשולחן שהוא
אבל אל בשולחן שהוא סודר עליו את המבשל וכן ע"ה ו"ה"י טועם:
מ"ח א כ"ל הבשר שאסור לאכול בחלב אפילו בשר היה ועוף אסור להעלותו על השולחן. ר"פ כל הבשר (ק"ג) לכל הבשר אסור לגמל
סג"ל מ"ן מבשר דגים ותגופים ואסור להעלותו עם הגבינה על השולחן מ"ן מבשר דגים ותגופים ובמטה שולחן זה (ק"ד) צמי"ה שולחן אמרו בשולחן שהוא
אבל אל בשולחן שהוא סודר עליו את המבשל וכן ע"ה ו"ה"י טועם:

מ"ח א כ"ל הבשר שאסור לאכול בחלב אפילו בשר היה ועוף אסור להעלותו על השולחן. ר"פ כל הבשר (ק"ג) לכל הבשר אסור לגמל
סג"ל מ"ן מבשר דגים ותגופים ואסור להעלותו עם הגבינה על השולחן מ"ן מבשר דגים ותגופים ובמטה שולחן זה (ק"ד) צמי"ה שולחן אמרו בשולחן שהוא
אבל אל בשולחן שהוא סודר עליו את המבשל וכן ע"ה ו"ה"י טועם:

מ"ח א כ"ל הבשר שאסור לאכול בחלב אפילו בשר היה ועוף אסור להעלותו על השולחן. ר"פ כל הבשר (ק"ג) לכל הבשר אסור לגמל
סג"ל מ"ן מבשר דגים ותגופים ואסור להעלותו עם הגבינה על השולחן מ"ן מבשר דגים ותגופים ובמטה שולחן זה (ק"ד) צמי"ה שולחן אמרו בשולחן שהוא
אבל אל בשולחן שהוא סודר עליו את המבשל וכן ע"ה ו"ה"י טועם:

דבליכא נ
 הרי"י מיג'
 בטל. אבי
 פסקינן בג
 איסור מדי
 בחוכו הי'
 לכתחילה,
 שבטלו ב'
 תעה דאם
 הרי הוא
 לכולם, עי
 הובא בט'
 דעושים ד
 הרשיל מ'
 הקיבה, ע
 לכתחילה,
 אמנם לא
 הכ
 מכמה וכ'
 ורחוק לופ
 לזה י
 הגה י"ל
 כיון
 עיי חבורן
 גדה (סא. ב)
 לנברי וא'
 ברוב אלא
 ששניהם ד
 המרובה כ'
 ולא דמי
 ואפי"ה איג
 בישול אסו
 טעם עכ"י

אמורא דפליג אברייתא ודחיה מהלכה. וגם
 מה"ת נימא דאמורא פליג אברייתא בענין הסברא
 אם הולד ממור. א"י בהיפוך דברייתא ס"ל
 דקדושין תופסין ביבמה לשוק, משה"ס
 דהולד כשר, ובוה יש כח להאמוראים לחלוק,
 דיש לרב תנא דמסייע ממחני, דקדושין לאחור
 שיהלך לך יבמך כמסקנת סוגיא דבימות (צב. ב)
 דרע"ק ס"ל דאדם מקנה דבר שלב"ל, א"כ מחני
 זו דלא ברע"ק, ואפי"ה ס"ל דאין קדושין תופסין
 מדמחשיב ליה לדבר שלב"ל, ושמואל מספקא
 ליה אם הלכה כברייתא או כמחני הג"ל, או
 דמסקא ליה אם גם מחני מצי סבר דקדושין
 תופסין, וההיא דקדושין אחיא כרע"ק דבכל חיל
 אין קדושין תופסין, אבל שיהיה אבי חולק בזה
 על הברייתא, אם אפילו היכי דאין קדושין
 תופסין ס"ל להברייתא דהולד כשר, ואיהו סבר
 דממור, זהו בודאי אינו, ומפורש כן להדיא
 ברש"י יבמות (מט. ב) דהברייתא סברה קדושין
 תופסין, וא"כ לדין הולד ספק ממור, ונכונים
 דבריה.

ידינו
 עקבא במ"ו הרב רבי משה

בשולי המכתב

להמציא פלוגתא חדשה דר"י פליג על יסוד זה
 דהוי כזינתה. הא י"ל דר"י תוסף דאפילו גט
 צריכה מחשש שיאמרו מתה אשתו וקידש
 אחותה, וממילא אשתו אמורה, אבל עדין יש
 לומר דטבירא ליה האיסור ג"כ משום דהוי
 כזינתה. ואף יבמה אמורה רצ"ע.

ואולם אפי"כ לאשו בלא"ה הבה"ג וסייעתו
 מתירים ביש לה בנים, ואף דכתבתי
 במכתבי העבר, דבוה לא אמרינן כדאי הנך
 לסמוך עליהם בשעת הדחק, כיון דהאוסרים
 מיירי בשעת הדחק לאסור ביש לה בנים. מ"מ
 י"ל דהיינו לגבי דחק זו להוציאה מבעלה, אבל
 בג"ד דלפי מכתב מעכ"ת יש ביהוד ענין דחק
 וכמעט חשש סכנת נפשות להולד, י"ל דהאוסרים
 לא אסרו במפורש כה"ג, ד"ל דרך בעלמא ביש
 לה בנים דליכא דחק כ"כ דליכא לעו על הכונים
 כמ"ש במכתבי הראשון אבל במקום דחק כמו
 נידון דידן לא דברו, ויש לומר כהאי גוונא כדאי
 הבה"ג וסייעתו לסמוך במילי דרבנן בשעת
 הדחק. ועם כל זה ראוי שיהיה ההיתר על ידי כ"ד
 של ג' רמחול מעכ"ת ג' לצרף עמו איזה רבנים
 גדולים מגאוני זמנינו שיסכימו עמו להחזיר

במקום דחק גדול.

ומ"ש מעכ"ת ג' על דברי, דרש"י ביבמות (מט.
 ב) כתב רק לאבוי אבל הברייתא אינה
 סוברת כן, וכל הפוסקים ס"ל כהברייתא.
 במחכ"ת אינו כן, דלשיטת רש"י כיון דאבוי
 פליג אברייתא פשיטא דקיי"ל כדברי

ובהדיא ענינא תמוה לי ביבמות (צה. ב) דלמא
 אר"י אמי קאמר. ותמוה לי, דהא מ"מ
 כיון דת"ק ס"ל דבעי"א דפוסל אגיסו ואשתו
 שריא, ע"כ ס"ל דלא בעי גט, ול"ח שיאמרו
 דמחה אשתו וקידש אחותה, ואעפ"כ אמורה על
 גיסו. וע"כ משום דהוי כזינתה כמזיד. א"כ מני"ל

סימן רז

[גבינות שמעמידין אותן בעור קיבת כשירה]

לכבוד ידידי הרב רבי שמחה גי דיין מצויין פעמים סי נגד עור הקיבה, והאריך כבודו גי
 בק"ק קעמפנא.
 מה שהערה כבודו לדון על הגבינות שמעמידים
 אותן בעור קיבת כשירה. ויש בחלב הבה

בחכמה ובריעת.

במתני' חולין (קטו. א) המעמיד בעור קיבת
 כשירה אם יש בה ב"ש אמורה. הרי

ג. וראה משי"כ בש"ת נודע בשערים שם. ובארתה אליהו (לערא ראם) סי פח מקל בנידון דרייה עפי דברי ת"א כשמת בריג.
 ה. עינין בדרוש ודרוש יבמות שם, הבן. ועי ש"ת הדשות לע"א אר"ע סי א ד"ה ואוסין.

א. וטובא בו
 קיבת נבי
 קיבת כשירה נ
 מעמא לאו כ'
 לה. א. לעצ
 ב. וכ"כ רע"י
 ג. כה"ל בלא
 ד. וכ"כ רע"י
 בחלב, א'
 חולין קת, א

רצטן. הרי דלאו מדין ביטול אחינן עלה, אלא דהאיסור אינו מתחיל אלא בדרך נתינת טעם זה בזה ע"י ביטול, ובלתיא נ"ט מעולם לא נעשה בבי"ח ולא חל האיסור כלל.

ואף דמ"מ מדרבנן גם צונן בצונן דליכא נ"ט אסור משום בבי"ח, אי"כ מה דמותר כששים ע"כ משום ביטול. ויקשה הא כיון דהתערבות הוא האיסור לא שייך ביטול. צ"ל דמ"מ חז"ל לא החמירו רק בליכא ס', אף דליכא טעם בצונן, מ"מ ראוי ליתן טעם אם יבשלו. אבל כפי דאין ראוי לטעם אוקמוה אדיו תורה דאין שם בבי"ח עלה. [אבי"ה שמעתי מאמ"יני נ"י להקשות על דברי הרא"ש הנ"ל, דהתינה לרבא בחולין (קת) א דידעינן בבבי"ח אטעמא קפיד קרא, כיון דרך ביטול אסרה תורה, אבל לאביי דאמר התם ללמוד טעם כעיקר דאורייתא דילפינן מבבי"ח, ומאי ראייה, אימא דבעלמא בטל ברוב אע"ג דאיכא טעמא, ורק בבי"ח דלא שייך ענין ביטול לא מהני רוב, אלא דבאינו נ"ט לאו שם בבי"ח עלה, דכך אמרה תורה, דבבי"ח ע"י טעם הוי בבי"ח, וע"כ דאביי ס"ל דבבי"ח ג"כ מדין ביטול אחינן עלה, ויקשה לדידיה קושיית חוסי הנ"ל דבכלאים לבטל ברובא. ואיזו מותיב ואיזו מפרק דהא לכאורה קשה על קושיית חוסי הנ"ל, הא אמרינן שם בגד שאבד בו כלאים צובעו ומותר. וא"כ י"ל דמשיח לא בטל דאיכא לברודי ע"י צביעה, וע"ל דקושייתא אהא דאמר רבא שם מנ"ל לסבא הא דסמכינן אצבעו. כבהא יקשה הא מ"מ אחר הצביעה נהי דלא סמכינן על כך, דשמא נשאר בו פשתן מ"מ ליבטל ברובא, דהא אי"א לברוד יותר מזה, והצרכו לתירוצם, כיון דהתערבות הוא האיסור לא שייך ביטול. וזהו באמת לרבא לשיטתיה, אבל אביי יסבור באמת, דאף כה"ג שייך ביטול, ומתני דבגד

דבליכא נ"ט מותר. ומה דלא אסור מדין מעמיד. הרי"י מבי"ש א נתן טעם דמעמיד באיסור הוא דלא בטל, אבל לשוויה בבי"ח ע"י מעמיד לא. והכי פסקינן בש"ע י"ד (סי' פו סי"א). אבל נהי דליכא איסור מדין מעמיד, הא מ"מ כיון דמכונן גותנים בתוכו העור הוי בכלל אין מבטלין איסור לתחילה, דאף דיעבד אסור להמבטל ולמי שכתלו בשבילו. ומבואר בתשובת הריב"ש (סי' תצח) דאם כיטל על הטתם למי שירצה לקנות, הוי הוא כמי שנעשה בשבילם ביחוד ואסור לכולם עיי"ש. והיינו דלא כדעת הרשב"א [אבי"ה הובא בט"ז שם (סי' צט) סק"ן]. והיינו ממש נ"ד, דענינים הגבינות בדרך זה למכרם, ואף לדעת הרשב"ל מ"מ המוכרים כמה שנותנים לתוכו עוד הקיבה, עברי על איסור דאין מבטלין איסור לתחילה, והוי מהראוי למחות בידם ולהפרישם מאיסורא.

אמנם לאשר חקרתי וחוגי לי שנחפשט כן בכל המדינה ובשאר מדינות הידועות לנו מכמה וכמה שנים, ואין פוצה פה ומצפנף, וחזק לומר שגדולי המורים לא נודע להם מזה. לזה שמתי את לבי למצוא דרך היתר.

הנה י"ל דבבי"ח כיש ס' לאו מדין ביטול הוא, כיון דכל אחד בפ"ע מותר, והאיסור הוא ע"י חבורן יחד לא שייך ענין ביטול. כמ"ש חוסי נדה (סא. ב) ד"ה בגד שאבד בו כלאים לא ימכרנה לנכרי ואי"ת וליבטל ברובא. וי"ל דלי"ש ביטול ברוב אלא כשהאיסור מעורב בהיתר, אבל כלאים ששניהם חיות ונאסרים ע"י תערובות כך אסור המורכב כמו המועט, עכ"ל. וכתב הרא"ש עלה, ולא דמי לבבי"ח שנאסר ג"כ ע"י תערובות, ואפ"ה אינו אסור בשאינו נ"ט, שאני התם דדרך כישול אסרה תורה, ולא מקרי בבי"ח כלא נתינת טעם עכ"ל. [אבי"ה הובא בט"ז וש"ך רס"י

סימן רז

א. ומבוא כ"ן חולין שם ע"ז י, ב אהא דאמר שמואל בע"ז כס, ב מפני מה אסרו גבינות עכ"ל מפני שמעמידים אוחם בעור קיבת נבלה, ודיינו מועטא דגספ עור קיבת נבלה, משום דטאורי שהוא כעצמו אסור כיון דאוקימו אוקים לא בשל, אבל עור קיבת כשהיא טאורי שהוא מותר בפני עצמו, ולח כיה איסורא אלא משום חבורו עם החלב ליכא לטעם הני, דכל אימת דלא הוי מועטא לאו כשר בחלב הוא, אלא האו באפה קאי והוא באפה קאי. וע"ז גם ברמב"ם הל' מאכ"א פ"ג הל' ופ"ט הפ"י, רשב"א ע"ז לה, א הלעצם הענין ראה ש"ת תת"ס יו"ד סי' פא.

ב. וכ"כ רע"א בתורשו ליו"ד סי' צט סעי' ה ע"ש.

ג. כול' כלאי בטרם (אוד פ"ט דנדה) סי' ב. וע"י מענין י"ט שם סק"א.

ד. ו"כ דרישב"א מוה"ק נדה שם ח"ל: וכלאים אומר במשהו לפי שהם הותרו והתיר והתערבתם ואסרתם. וכן היה הדין בבשר בחלב, אלא שאמר הכתוב לא תבשל ג"י, דרך כישול ותניתה מעט אסרה תורה וכדרכונא בפרק כל הבשר, וצוין שם לרישב"א חולין ק"ח, א ולפסחים פ"ג ב בשמו, והוא משיב כדערותי שם.

דבגד
הרי
קובת
דחי
קידש
זו גט
דז זה
משה
כונים
דושי
הדיא
וסבר
דושי
ק בזה
ל ח"ל
דושי
ל אר
ספקא
זופפין
מתני
צ"ב ב
לאחר
חלוק.
ס"ל
ז"ס"ל
זסכרא
וגם

מחללו
בבית,
כס' ב
בסוגיא
שנפל
היינו ז
שחוצו
וכשיו
ממילא
כמו ב
שנאסו
כבישר
ומ"מ
לבשל
קיריה
ומתנו
דזה א
קפילא
ונעשה
דלי"ש
המורג
בדופן
כמופר
שחוצו
(סי קפ
דר
וגם ?
הכלי
לשיטו
שעלו
גיט ב
טעם
דטעם
והטעו
החלב
להרמ
טעם ז

אמרינן דריחא מלחא היא. [ומזה יפלא על דברי הש"כ בסי' צט הנ"ל, דאחר שהביא דברי הת"ח דאפילו לכתחילה מותר ליתן המים לבשר. כתב ואין להקשות אגוף הדין פשיטא דהא כל איסורים בטלים בס', הא לדעת הר"ף הנ"ל אסור מדין ישל"מ ולא הוי מלחא דפשיטא להתירו. ואי דקושית הש"כ לאו על הת"ח רק על לישנא דהג"ה דנקט הדין, בנפל ממים לקיריה של בשר דמותר הא זהו הוי מלחא דפשיטא, הא בזה לא הועיל הש"כ בחיורצו דס"ד דיתנו בהיתר לא בטל, דמה בכך דלא נתבטל תחילה החלב במים, הא מ"מ אחר שנפלו המים לבשר מתבטל עתה החלב כאלו נפל החלב לקיריה של בשר ומים, ומה"ת יגרע במה דנפל תחילה החלב במים, הא אף דלא הוי כישול מ"מ המים לא נ"ד דחל היתר הוא, ואחר שנפלו לבשר חל הביטול, ומה"ט קשה לי דבדינא דהרמ"א דנקט בנפל לבשר, כזה למאי צריך שתי' במים ס' נגד החלב, הא אף ולא היה במים ס' כשנפל לבשר מצטרף הבשר למים, ואם בין הכל ס' מותר, ובהכרח דלשון הרמ"א דנפל לבשר לאו דוקא, והכוונה באמת דמותר לערב בבשר כמ"ש בת"ח, ומשי"ה בעי' ס' במים בכרי להחיר לערב לבשר ודברי הש"כ תמוהים! אין לנו ראייה לאסור לערב תחילה בשר בחלב בס'. ומסוגיא דחולין (דף צז, א) קיריה של בשר לא יבשלו בה חלב, ואם בישראל בני"ט, הוי דלכתחילה אסור, אין ראייה. דהא מפורשין התם דבני"ט היינו טעימת קפילא, ומיירי בליכא ס' אם כן מה"ט אסור לבשל, דשמא באמת יהיב טעמא ועבר על איסור בישראל בבית.

ואדרבא בזה מרווח ליישב קושיות חוס' דאמאי לא פרכינן עלה דההיא ממתני' דידך וטפת חלב מאן טעים ליה, ולפי הנ"ל יש לומר דבאמת מפרשינן האי בני"ט היינו בס', אבל הכא ע"כ לא מיירי בס' דאמאי אסור לבשל לכתחילה, אע"כ דבני"ט היינו ע"י טעימא, ולהכי פרכינן מאן טעים לה.

ואדרתאן עלה ניחא דאסור לערב בשר בחלב בס', דהא מ"מ הבשר מקבל טעם

דאבד בו כלאים, הטעם משום דאיכא לבדורי ע"י צביעה].

וכיון שכן לכאורה לא שייך בבית כלל דאין מבטלין איסור, דהא לא מדין ביטול הוא, אלא דשלא בדרך נתינת טעם מעיקרא לאו שם בבית עלה, ויהי' הדין לכאורה דשרי לערב בשר בחלב בס', ואם כי באמת מסתימת כל הפוסקים לא משמע כן. ועיינן בהגהת ש"ע (סי' צט) כותב חלב שנפל למים ונתבטל בס', ואח"כ נפל לקיריה של בשר דמותר. ובש"כ שם (סי' קכ) דבחוות חטאת (כלל פה דין י"א) כתב דאפילו לכתחילה מותר ליתן המים לבשר, כיון דכבר נתבטל החלב. משמע דלכתחילה אסור לערב החלב במים לבטל ליתן לתוך בשר. וא"כ מפי"ש דאסור לערב בבית ביש ס', וע"כ כיון דבשאר איסורים אסור לערב אסור גם בבית דמתוי כמבטל איסור, ובדרך לא פלוג, מכל מקום מנין לנו לברות זאת מדעתנו בלי ראי' מהש"ס, כיון דמסברא אינו בכלל ביטול איסור לכתחילה. ולשטת הגי"ף בהוי"א דאמרינן דפת שאפאה עם הצלי דאסור לאכלה בכוחה. דאף דקיי"ל דריחא לאו מלחא מ"מ משוה הוי, וכיון דהוי דבר שיל"מ דאפשר לאכלו בלא כוחה אסור, וכיאר הר"ן בארוכה דאף דדבר שיל"מ בטל באינו מינו, מ"מ היכי דהוי היתר בהיתר ממש, זהו מקרי מין במינו אף דהעצם אינו שוה לרבן דר"י עיי"ש בארוכה, [ובמק"א כתבתי לתמוה ממתני' דכלאים, צמר רחלים שטרפן בצמר גמלים מותר לערב בו פשתן, דצמר רחלים בטל בצמר גמלים, והא הוי דבר שיל"מ דאפשר בלי עירוב פשתן, והארכתי בזה בעזה"י]. מצינו יסוד לדין זה כיון דאפילו בנתערב משוה בשר בפת אסור לערבו בכוחה, מכ"ש בבית ממש דאסור לכתחילה ע"י ס'. אבל לאיך שיטות וכדנראה דהלכתא כוותיהו מדברי הת"ח הנ"ל, דהחלב שנתערב ובטל במים דמותר ליתן לבשר, ואף דקיי"ל (בסי' קח) דפת שאפאה עם הצלי אסור לאכלו בכוחה. צ"ל דלאו מטעמא הנ"ל, אלא מאיך טעמא דכתב הוי"ף דלכתחילה

ה. ויה
סק
בחלב
ח"י ד
ל

ה. בתי רע"א חולין קפ"ו, א אות שיה כתב בתוך הדברים: ואם כי באמת מסתימת כל הפוסקים לא משמע כן ע"י שרע' (סי' נח [צ"ח ושר' סק"כ] ובמקום אחר הארכתי בזה. נראה כוונתו למשי"כ כאן, ולעצם הענין ראה בשו"ת צמח צדק (הש"ן) סי' פ הציאו רבינו לולא שרן הדבה כסברא זו אי חשוב כנפול אסור לכתחילה.

ו. ראה לעיל סי' לח סי' קפ"ח, ולחלן סי' רפ, ובתוס' רע"א כלאים פ"א מ"א.

ז. וראה עוד בתי רע"א יור"ד שם לערך סק"כ.

שאלות ותשובות סימן ד' רבי עקיבא איגר תרע"א

לחלב אף דחלב נותן טעם לבשר שבדג' לא הוי כבי"ח, ולכאורה קשה, דבכזית בשר שנפל ליודה חלב דחלב מותר הבשר אסור, הא כיון דאין הבשר נותן טעם גם הבשר לא ליתסר".

אמנם כאמת לא קשה מיד, דהבשר עם החלב שנכנס בתוכו דמופרד מן שאר החלב הבשר והחלב הוא נותנים טעם זה לזה והוי כבי"ח, א"כ זהו בכשר עצמו. אבל בהודיא דקדירה ל"ש כן, דאף דהחלב נכנס לדופן הקדירה אינו נפרד משאר החלב, ואינה מקבלת טעם מהבשר ולא נאסרה וכנ"ל א"כ ממילא גם הכלוע בשר שבקדירה מן החלב, כיון דאין שניהם נותנים טעם זה לזה, אם כן לא עבר על הכלוע בשר משום בישול בב"ח, דהוא לא נעשה כלל בב"ח.

אלא אף כפי מה שנראה משארי הפוסקים דני"ט בני"ט דהיתירא היינו דהטעם הב' דקלוש א"י לחול עליו שם איסור, ע"י בתוס' ובחיים נצ"ו, בה שלמים שנחבשלו האינדא בקדירה שבשלו נותר, דהוי נ"ט בני"ט דהיתירא. הרי אף דנותר הוא גוף איסור מ"מ מותר, וכן בבשלו קודם פסח בקדירות חמץ נקטו הפוסקים דהוי נ"ט בני"ט, אלא דהרשב"א כתב דחמץ שמו עליו ומקרי דאיסורא, נשמע דנותן טעם בר נותן טעם בעצמותו לא חל עליו שם איסור. ואם כן מהאי טעמא לא נאסר הבשר שבדגים מהחלב שבכזותו, ואין הכרח ליסודו דהרמב"ן דבכ"ח לא הוי אלא כשניהם נותנים טעם זה לזה. מ"מ י"ל דלא שייך איסור בישול בב"ח על כלוע שבקדירה".

ואם כן בי"ט כחלב יהיה הדין דמותר לבשל בה, לכתחילה, וע"כ בנותן טעם היינו ע"י טעמיה, ושפיר פרכינן מאן טעמי לה, וכנ"ל.

נגנז מדברינו דהיי' היתר לבשל חלב לכתחילה בקדירה שבלוע מכזית בשר אם יש ס' כחלב. ואף אם נימא דגם על הכלוע הבשר שבקדירה שנאסר מהחלב יש בו משום בישול בב"ח, מ"מ עכ"פ ה"י הדין דמותר לכבוש חלב מעל"ע בקדירה שבלוע בו כזית בשר ויש ס' כחלב.

מהחלב והוי בב"ח ועובר עלה משום בישול בב"ח, וביותר דאף לכבוש בשר בחלב מעל"ע בס' בכדי לשתות החלב אסור, דהא מבואר בסוגיא דחולין (קת"א) כמה דפרכינן מכזית בשר שנפל ליודה חלב אמאי מותר חלב נכילה היא, היינו דהחלב הנכנס לבשר מופרד משאר החלב שחוצה לה, ומקבלת טעם מכשר ונאסר, וכשיוצא הוי מין במינו, דלא בטל לרב, אם כן ממילא לדידן דמבי"מ בטל, מכל מקום זהו ה"י כמו ביטול שאר איסורים כמה דהוי ביטול חלב שנאסר בחלב ההיתר, וזהו שייך ג"כ בדרך כבישה, וממילא הוא בכלל אין מבטלין איסור. ומ"מ עולם יפה דברינו הנ"ל שיטב קשיית ומו"מ (קת"א) נצח הנ"ל, דל"ל דגם בס' אסור לבשל לכתחילה, דתחילה נכנס חלב בדופן קדירה ונאסר מהכלוע בשר שבו, וכשיוצא אח"כ ומתערב בחלב ההיתר הוי בכלל אין מבטלין. דהא אינו, דהא כאמת קשה מאי מהני התם טעמיה קפילא נימא דתחילה נכנס מעט חלב בקדירה ונעשה נכילה, וכשחזור יוצא הוי מין במינו, דל"ש ביה טעמא, ולכפי ס' דוקא. וע"כ כמ"ש המדרכי ס"פ ג"ה בשם הראב"ן, דהודתב שבשלו בדופן קדירה [כיון שאינו בלוע באוכל] לא הוי כמופרד משאר החלב, והנבלע בדופן הקדירה ומה שחוצה לה הוי הכל אחד, ולא נאסרה, וע"י בתה"ד (סי' קפ"ט). א"כ ממילא לית ביה משום אין מבטלין, דהא אין כאן תערובות חלב איסור כלל.

וגם לית ביה איסור לדון הכלוע בשר שבקדירה מקבלת טעם מהחלב ונאסר, ועבר על הכליעת בשר משום בישול בב"ח, הנה לא מבטליא לשיטת הרמב"ן בר"ן חולין (ק"א) (ב' בהודיא דדגים שעלו בקערה של בשר דמותר לאכלם בכזות דהוי נ"ט בני"ט, היינו דטעם הב' דהיינו הדגים א"י ליתן טעם בכזותו, דהוי טעם השלישי דקלוש. ואף דטעם החלב שבכזותו נבלע בדגים ואוסרתו, והטעם שאין בשר שבדגים אסור עד שיערב עם החלב ויתנו טעם זה בזה עיי"ש. מברור דס"ל להרמב"ן דאיסור דבכ"ח לא הוי עד ששניהם יתנו טעם זה בזה, וכיון דאין הבשר שבדגים נותן טעם

ח. וראה דלגן שהזכיר הרשב"א חולק על דהמ"ן בזה. לענין בישול הכזו שיש בחלב ששים בגד הבשר, מבואר בבירור סי' פו סק"א דעובר על בישול, כיון שהחלב נותן טעם בבשר. וראה לעיל סי' פ. ד"ה וא"כ בא"ד ולפי"ו. עיי' חו"א יור"ד הל' בשר בחלב סי' י"ח אות י"א, ולעיל סי' פ"ג.

ח"י. דין זה כתבו גם הפוסק' יור"ד סי' פו כשפטר דעת סק"ח ח"ל: הבלוע בנתור הקדירה מבשר חלב יוד שפלט לחוץ ויתבשל לא חשו, דהו"ל לא הוי דרך בישול. וע"ש מש"כ בשם הגר"ש סק"ג.

מ"מ, נח
פ' פ'
טעם
בחלב
ורכינו
חילה,
הכא
לומר
דיוך
אמאי
טעמא
ס' אם
התם
ז, הרי
ש' לא
בב"ט.
היס'.
במים
דמותר
הרמ"א
למים,
ד' בזה
ומה"ט
ל היתר
ים, הא
ומים,
ל עתה
במים,
יתר לא
בה לא
ול בשר
לישנא
י"ו. ואי
ל אסור
הא כל
ה' כתב
י' התי"ח
נל דברי

לעשות כן, היינו דלכתחילה חיישינן דלמא לא נתיבש לגמרי, משא"כ בני"ד דאיכא ס' וליכא איסור רק מדין אין מבטלינן איסור לכתחילה, דמי למ"ש הש"כ (סי' צב סק"ה וסי' קכז) דאין בזה משום אין מבטלינן כיון דהוי ספק אם מתערב איסור כלל, וגם אין כוונתו לבטלי.

ולא דמי לדינא דהצ"צ (סי"ט) שבמג"א (סי' תמו סק"ה) י' דאסור ליתן חלב בהמה לתוך יין לחקן מראיתו. דשמא יבוא לשתות עם בשר. דאף דאין כוונתו לביטול. מ"מ במה שנתערב בחובו החלב, דהיתיר שתייה עם הבשר רק מדין ביטול. והוי בכלל ביטול איסור לכתחילה. אבל הכא מעורב רק עור שנתבש ואינו רוצה לערב היבש כעין. לזה אף אם כאמת נשאר בו מעט לחלוחית בשר, מ"מ על זה אין רצונו שיתערב. אלא דממילא הוא. וגם יש ספק שמא באמת אין לו לחלוחית בשר כלל.

גם לפי מ"ש הנודע ביהודא י' דטעמא דהש"כ הג"ל כיון דיכול לבא לידי איסור דאורייתא באם ישל אח"כ ויעבור מה"ת על הביטול ועל האכילה מש"ה מחמירין דלא נילף איסור מטומאה, משא"כ במקום דליכא חשש איסור דאורייתא ילפינן איסור מטומאה עיי"ש, ממילא בני"ד דאיכא ס' דאף אם יתבטל לא יבא לידי איסור דאורייתא גמרינן איסור מטומאה ומותר אף לכתחילה, לזה נלענ"ד דאין לפקפק על המנהג שנהגו להחזיר הגבינות האלו, כנלענ"ד בעוה"י.

ידידו

עקיבא במ"ו הרב רבי משה זצלה"ה

ואולם מ"מ לדינא לא משמע כן דהוי בחי"ח שבש"כ (סי' צט) הנ"ל דמשמע דאסור לבשל לכתחילה חלב בסי' במים לבשלו עם הבשר. מוכח דגם זה בכלל אין מבטלינן. וכן בש"כ (סי' צב ס"ק ב), ונראה דמ"מ אין לערות התבשיל דרך אותו מקום בקיריה דאין לבטל איסור לכתחילה. ואפילו בקיריה חושה וכו', הרי דאסור לערב הבשר עם טיפת חלב שבקיריה, דמקרי ג"כ בכלל אין מבטלינן ועדיין צ"ע.

והנה בני"ד עכ"פ יש בו דין ביטול איסור לכתחילה, דתחילה נכנס מעט חלב בעור הקיבה דמופרד משאר החלב ונאסר, וכשיצא הוי ביטול חלב שנאסר בחלב הדיחה. ויש בו משום אין מבטלינן איסור, והא דהמעמיד בעור קיבת כשירה בני"ט ואינו אוסר משום מעמיד. דינא דתחילה נכנס מעט חלב בעור הקיבה. ונעשה העור הקיבה נבילה והוי מעמיד בדרב"א אסור"פ, צ"ל באמת כמ"ש הש"כ (סימן פו ס"ק ל) כיון דלא הוי רק בני"ח דרבנן לא חשבינן ליה כגופו של איסור ממש לענין מעמיד. וכאמת דאית הש"כ חלושה דיש לומר דרק החם מותר. דיש בזה סניף הסוכרים דגם צלול הוי כפירושא. ולדברינו ראיה בירודה להש"כ מדינא דמעמיד בעור קיבת כשירה"א.

אמנם בני"ד כח דהיתירא עדין, כיון דמיבשים העור תחילה עד שנעשה כעין. ליכא איסור בב"ח כלל. כמ"ש הרמ"א (סי' פו) ואף ההש"כ שם (סי' לג) כתב דנראה דלכתחילה אין

פו בשו"ת והי' רע"א סי' כ אות ה כתב דכינוי: כפי' ה' שכתב ירד"ד החולב מקבל מעם משום העמדה, אבל העור לא קיבל מעם מוחלב, אי לעצמי דמי דענין העמדה הוא ע"י שהעור חלב איתו ימים, וממילא הוי כבוש. ענה דרך מקרה פתחתו ס' הפארת למשה ואהרן לי דבריו בסי' פו שהוכיח כן מטא דלא רצו דהעור נע"ג, אפי"כ דמי' אין בו דין מעמיד. י' ולא כן כתב הריש"א כפי' לחולין קפון, כ בהוריקו לירדון שלפנינו וי"ל: ולעולם קיבה נופה חלב נגמר הוא, ולפיכך קיבה שבשלה בחלבה אסור וכו'. ואותן שגורנין לחללות הקיבה בעורה הרי זה אסור משום בשר בחלב כדברי רש"י ויל' ואסור להעמיד בקיבה הזווא, ואם העמיד, הכל אסור, ואפי"כ דלא ידע סעמא, ולא משום דסבירא לן דמינן כמינו במשחו כדברי רש"י ויל'. אלא משום דכיון דמוקים, כמאן דאיכא איסור דמי, ולכן אסור נבינה איתו יתיר מפני עור קיבת נבילה, דאילו עור קיבת שחושה בנתון טעם הוא וכו' עוי"ש, הרי דס"ל דלענין מעמיד הש"כ כגופו של איסור ואוסר הכל אף כלי נתינת טעם. והא דרש"י הרי' מנאש צ"ל דמיידי כאופן דלא הוי כבוש אפי' מדרבנן כפיהת מעת לעת. וכ"כ באמרי בינה יור"ד דיני בשר בחלב סי' ה'. ועי' חי' הריש"א ע"ז לה' א.

יא. ראה חוות דעת יור"ד סי' פו סק"ג ובהנחה רבי עקיבא איגר שם.
יב. ראה מה שרנו בספרא זו האחרונים המצוינים בפתי"ש יור"ד סי' פו סק"א, ועי' שו"ת הר צבי יור"ד סי' פב.
יג. ח"ל דצ"א שם: כתוב כפי' צ"צ (דרישן) י"ן לכן שרופרה מראיתו ורוצים להקנין שממשיכו לחובו חלב ברמה וחלב תטה פוח מס' אמור, דנרתינן שמא יבוא לשתות ממנו עם בשר, או שמא ישירה ממנו בפסח, ואפי"פ שנתבטל כפי', מ"מ ח"ל מבטל איסור לכתחילה וכו', ע"ש.

יד. ראה שו"ת נב"ק יור"ד סי' כו בארובה.
טו. ראה ד' אפיים יור"ד סי' פו ובפתי"ש שם סק"פ. [והוא להלן כמור"ם בנספח לסי' וז'].

שנית לה
מ"ש יד
לכ
הרי"ף ב
דרי"ט
מבטלינן
במינו, ו
היתיר כ
בעצם. ה
באלף x
ביבש כג
דס"ל דב
קושיות
ועי"כ אל
לדידן דג
אלא דה
ממילא ל
לענ"ד ו
מהמקרא
אבל בא
דרשה ד
כן יקשה
דלמא כ
ס"ל כן
מתרומה,
ר"י לא
סבירא ל
לומר דר

א. ח"ל זה
שכבר
לענין זה, ו
וא"כ הכא
תצ"ע

תכלת ולבן שזורין בעינו, כדאיתא בספרי 77 דגרסינן התם פתיל תכלת, טווי ושזור, אין לי אלא תכלת, לבן מגין, אמרה תורה תטיל בו תכלת תטיל בו לבן, מה תכלת שזור אף לבן שזור, ובגמרא דילן במסכת עירובין 78 גבי המוצא תכלת בשוק, לשונות פסולה, חוטין כשרה, מאי שנא לשונות דפסולה דאמרינן אדעתא דגלימא צבעינהו, חוטין נמי נימא אדעתא דגלימא טויגהו, ופרקינן בשזורין, ופרקינן ודילמא לשיפתא דגלימא עיפינהו, ושמעין מינה דחוטי תכלת צריך שיהו שזורין 78, ושמעין מינה דסתם בגדים וסתם חוטין אינם שזורין אלא א"כ בשפת הבגד, ולפיכך ציצית הנתון על הכנף, וכל אחד מהן שזע טווי ושזור יש בו משום כלאים, ושרייה רחמנא, והשתא היינו דאמרינן הכא בחוטא דכיתנא דאבד בגלימא אינו אלא כלאים דרבנן, שהרי סתם חוטין אינן שזורין, ואפילו היה זה שזור, סתם גלימא אינה שזורה 79, אבל כשידוע שהבגד שזור, וגם בחוט היה שזור, כלאים של תורה היא, ואי נתקיה ולא ידע אי אינתיק או לא, אסור ללבשו, דהא איתחוק 80 איסור תורה ולא ידעין אם נסתלק אם לאו וכלאים אסור במשהו 81, לפי שהם החר והתור 82, ותעורבתם

אוסרתם 83, וכן היה הדין בבשר בחלב, אלא שאמר הכתוב 84 לא תבשל גדי, דרך בישול ונתינת טעם אסרה תורה 85, וכדכתיבנא בפרק כל הבשר 86. ודעת רבותי 87 ג"ר דהא דאמרינן הכא בכלאים דרבנן, כלל הוא לכל איסורין דרבנן 88, שאע"פ שהחוק כאן תעורבת איסור וסלקו, ואינו נודע אם נסתלק כלו אם לאו, ספקו לקולא, ומותר. תגו רבנו כגד צבוע מטמא משום כתם, ר' יונתן 89 אומר אינו מטמא משום כתם, שלא התירו בגדי צבעונין בנשים, אלא להקל על כתמיהו. שאין הכתם ניכר בו כמראה דם גמור 90, כדי שיגזרו חכמים עליו משום כתם. ובעיני התירו מכלל דאפרינהו, אין, דתנן בפולמוס של אספמינוס קיסר גזרו על עטרות כלות, פי, ודוקא של כסף ושל זהב, כדאמרינן התם בשילהי סוטה 91, מאי עטרות לזהב, עיר של זהב, תא נמי דוקא בשעת שמחה בלחוד, משום אם לא אעלה את ירושלים על ראש שמחתי 92, אבל שלא בשעת שמחה מותר. והוה ששנינו 93 לא תצא אשה בעיר של זהב, ודוקא בשבת, מכלל דבחול שריא 94, ור' עקיבא עבד לדיבתהו ירושלים

מקור: מעורבין כחדא. ומה נראה כפי רש"י, ועי' מרכבה"מ הל' כלאים פ"י ה"ב. 77 פרשת שלח פ"י קטו. וראה רמב"ם וראב"ד הל' ציצית פ"א ה"י, ובשו"ת הרמב"ם פאר הדור סי' מו, ובמג"ע שם, ועי' ארצות החיים (להמלבי"ם) סי' יא בארץ יהודה ס"ק ה. 78 צ"ב. 78 כ"כ רבינו עירובין שם. וברמב"ם הל' ציצית פ"א ה"י פסק דלא בעינן שזורין, ועי' ראב"ד שם. ומקור דין זה בספרי שלח פ"י קטו. 79 כ"כ רבינו בחי' לביצה (מהדורת מוסד הרב קוק) טו, א וראה רמב"ן כאן. 80 מכתב ראיה לשיטת המהרי"ק שורש קסט דחוקה דאיתרע הוי חוקה כהתורה, ורק מדרבנן והמירו דלא ליסמוך עליה, וכ"כ הגובי"ק יור"ד סי' סה, ואה"ע סי' סא, ולא כהפנ"י גטין כח, א דלא הוי חוקה מהתורה, והנפ"מ ביניהם בחוקת איסור דאיתרע דלהפנ"י לא הוי חוקה, וכ"כ ביד דוד הל' אישות פ"ד בפסקי הלכות אות קל דספק העשה במעשה שיש ביכולתו להוציא הדבר מחוקתו לא מוקמינן אחוקה והוי ספק, ובראשונים הג"ל מבואר להדיא סתירת דבר זה, ועי' ספר יד החוקה סי' טו ושערי תורה כלל ג שהאריכו בבירור שיטות הפוסקים בזה. 81 עי' ח"י רבינו לע"ז סה"ב. 82 בשו"ת הרשב"א ח"א סי' התלא ובר"ן גדרים גב, א כתבו דהיתר בהיתר אינו בטל, ובשו"ת הר"ן סי' סד ובא"י ח"ב סי' רנו כתבו

דהיתר בהיתר בטיל. ועי' בנוב"ת יור"ד סי' קפו, שו"ת רע"א סי' לח, ארצות החיים (להמלבי"ם) סי' ט, ובשו"ת אמרי נועם (הורו"ן) ח"א סי' א שהאריכו בזה. 83 כ"כ התוס' בד"ה בגד, הרא"ש הל' כלאי בגדים סי' ה, ושו"ת הרשב"א ח"א סי' רנט. ונראה דהוסיפו ביאור זה דלא תקשי מכלאים פ"ט מ"א דצמר רחלים בטל בצמר גמלים אף דהוי היתר בהיתר, דהתם לא הוי תעורבת של איסור המהוה חפצא דאיסורא, ועי' רמב"ם הל' כלאים פ"י ה"ב ושו"ת מהר"ח א"י סי' יז. 84 שמונה כג, טי. 85 כ"כ בתוס' הרא"ש כאן. וכיון לזה השיך יור"ד סי' רצט, א, וראה שו"ת חת"ס יור"ד סי' פג. 86 חולין קת, א, ושם מבאר רבינו דבבשר בחלב אסרה התורה הטעם, ועי' במיוחס להריטב"א פסחים מ, ב בשמ. 87 בחי' הרשב"א כאן, וכ"כ הרמב"ן, וראה ח"י הר"ן כאן. 88 ובחי' לביצה שם כתב רבינו דהשתא דהפשתן בולו ורגילים לתפור בו אסור לכוש בגד בלא בדיקה אע"ג דכלאים דרבנן (דסתם לבגדים אינם שזורים), דהא איתחוק איסורא. 89 לפנינו בגמ' ר' נתן בר יוסף. 90 ראה רש"י בד"ה להקל, ומשמע דאם מראה הדם ניכר טמאה. ועי' בית הלל יור"ד סי' קצ סעי' י, ושו"ת מעיל צדקה סי' סג. 91 מ"א. 92 והג"ל קל"ו, שבת גז, א, 94 ראה תוס' שבת גז, א בד"ה

דדהבא וכדאיתא התם 95, ור' עקיבא אחר חרבן היה 96, ומהולכי אושא 97 היה, והיינו דאמרינן בפ"ק דגטין 98 דומיא דכהן גדול בגבירי. בקשו לגזור אף על בגדי צבעונין ואמרו [הא] עדיפא להקל על כתמיהו, ותימא דהכא משמע שלא גזרו על בגדי צבעונין, ואילו בפרק במה אשה יוצאה 99 תניא שלשה דברים נאמרו באצטמא, אין בה משום כלאים, לפי 100 שאינה עשויה לחמם אלא לתכשיט ולכבוד 101, או לפי שהיא קשה כעין גמטא גמדה דגריש 102, ואינה מטמאה בגגעים לפי שהיא של מיני צבעונין 103, ובגגעים לבן 104 כתיב. ויוצאין 105 בה בשבת. רשב"א 106 אומר אף אין בה משום עטרות כלות, ומשום דלא חשיבא 107, הא חשיבא יש בה משום עטרות כלות 108, ויש לומר דמיירי כשהיו 109 בה חתיכות של כסף או של זהב, ומיהו אכתי איכא למדק, כיון דבעטרות כלות לא גזרו אלא בשעת חופה כדכתיבנא, אפילו בבגדי צבעונין נמי ליגזרו, ואי משום להקל על כתמיהם, הא לא אסירי בהו אלא בשעת חופה בלבד, והרי יש תקנה לכתמים בשאר כל הימים. ואיפשר לומר דר' יונתן סבר דלעולם 110 גזרו על עטרות כלות, ואילו היו גזורין צבעונין 111 אף לעולם היו גזורין, אבל רבנן סבירא להו שאף על עטרות כלות לא גזרו אלא בשעת שמחה, והיתר צבעונין מן

הדין הוא מותר, ואפילו בשעת שמחה לא גזרו בו, אלא להקל על כתמיהו אלא 112 שלא תתגנה האשה על בעלה, וגזירה שאי אפשר לעמוד בה תהא שלא תתקשט כלה בבגד צבעונין, שאפילו כשמת אביה ואמה אמרו 113 שאין מונעין תכשיטין מן הכלה כל שלשים יום, וכל שכן שאין מונעין אותן משום אבלות ישנה כנ"ל. וקי"ל כרבנן, בין לענין כתמים 114, בין לענין אבלות 115, ומסתברא דעטרות כלות דאסירי, היינו כל שלשים יום שהיא נקראת כלה סתם, וכדאמרינן בפרק בתרא דיומא 116, גבי המלך והכלה ירחצו את פניהם, כלה כל שלשים יום, כדחגיגא אין מונעין תכשיטין מן הכלה כל שלשים יום. מתני': שבעה סממנין מעבירין על הכתם, (אלו הן) 117 רוק תפל כו' הטבילו ועשה על גביו טהרות, העביר עליו ז' סממנין ולא עבר, הרי זה צבע, וטהרותיו טהורות ואינו צריך להטביל, עבר או שרייחה הרי זה כתם. פיר', דצבע אינו עובר ע"י סמנין אלו, אבל כתם דם נדה עובר או משתנה אדמיותו עד שמשחיר, ולפיכך זה שעבר או שדיחה, ראייה שהיה כתם וטהרות שנגעו בו טמאות, וצריך להטביל, דטבילה דמעיקרא קודם העברת סמנין לאו כלום הוה כיון שהטמאה היתה שם בעיקר, והרי זה כטובל ושרץ בידו 118,

ולא, וגיטין ז, א בד"ה עטרות. 95 שבת גז, ט, סנהדרין ז, א וכן תוכיח הרמב"ן בספר תוה"א בסופו. 96 ראה מכות כד, ב. ור"ע היה גם קודם החורבן כפי שכתב רבינו בחי' למכות ז, א בד"ה הא וכ"כ במהרצ"ח שם. 97 ראה ב"ב כח, ב ובחי' רבינו שם. ומש"כ רבינו כאן דר"ע היה מהולכי אושא, היינו לפי שהיה חבירו של רבי ישמעאל, שהיה מהולכי אושא, וראה רש"י ב"ב שם בד"ה רבי ישמעאל, וכן ראיתי בתוספות רבנו יהודה שיריליאון ברכות גז, ב שכתב: כי ר' ישמעאל שהיה מהולכי אושא הוא שהיה בימי ר"ע. 98 ז, א, ועי' ח"י רבינו שם. 99 שבת גז, ב. 100 ראה ברש"י ותוס' שבת שם פירושים אחרים. 101 כ"פ המאירי שם ודחה שאר פירושים. 102 ראה ביצה טו, א ולקמן טו, א. 103 כן פי' הרא"ה מובא בחי' המיוחסים להר"ן שבת שם, וכ"ה בחי' הריטב"א שבת שם (מהדורת הרב ז. רייכמן) ומשום דנקט טומאת נגעים, ועי' רש"י ותוס' שם וערוך ערך אצטמא פי' אחרים. 104 כ"ה בחי' תלוי' פרק יג, ג, ונגעים פי"א מ"ג. 105 לפנינו בגמ' שם: ואין יוצאין בה לדה"ר, ובתוספתא שבת

פ"ה: ואין יוצאין בה בשבת. 106 כ"ה בגמ' כתי"מ שם ובחי' רבינו שבת שם, ועי' דק"ס. ולפנינו בגמ' שם משום ר"ש אמרו, וראה תוספתא כפשוטה שבת ע"מ 64. 107 בחי' לגיטין שם כתב רבינו בוה"ל: ואמרינן שעמא משום דלא חשיבא, ולפנינו בגמ' ליתא. 108 ואע"פ שאינה של שמחה. 109 צ"ל: כשלא היו, וכ"ה בחי' רבינו שבת שם וגיטין שם, וה"ט דלא חשיבא, וראה באה"ג א"ה סי' תקס י"א—יב. 110 היינו אף שלא בשעת שמחה. 111 צ"ל: על בגדי צבעונין. 112 מיותר. 113 כתובות ד, א. 114 ברמב"ם הל' אס"כ פ"ט ה"ו והרשב"א בתוה"ב בית ז' שער ד, אבל הרמב"ן בהל' גדה פ"ד ה"ו דפסק כת"ק, ובהגהות מיימוניות שם בשם רבינו שמחה, והראב"ן דהבגד טהור אבל האשה טמאה מדלא קאמר בגד צבוע אין מקבל כתמים, ועי' שו"ת חת"ס יור"ד סי' קסא ובדרכ"ת יור"ד סי' קצ סעי' י. 115 כ"ה ברמב"ם הל' תענית פ"ה הט"ו, ועי' מ"מ שם. 116 עה, ב. 117 במשנה שלפנינו ליתא. 118 עה, ב.

23

מאי קא דייק מינה דההיא לאו בעדי קידושין היא אלא באו עדים ואמרו נערה המאורסה זו זנתה ועדות זו צריכה דרישה וחקירה דבנפשות קא מסהדי ע"כ הרי חשיב עדות אשה לדיני נפשות מכל מקום נראה לי אפילו לדידהו היינו דוקא בדין אדם לאוסרה על בעלה חשבינן לה לדיני נפשות הן לענין שצריכים דרישה וחקירה והן שצריכים לראות בבית אחת אבל לענין לצאת ידי שמים גבי בעל ודאי אי מהימן ליה האי עד ככי תרי ומסהיד בכי האי גונא כבנדון דידן שכך תקוע בלבו שזינתה ודאי צריך לצאת ידי שמים ולגרשה:

ויש לי להביא ראיה לזה ממה שכתב בתשובת מיימוני להלכות אישות בשם הרב המעתיק אההוא מעשה דכהן אחד וכי שהבאתי לעיל שכתב וז"ל ואני המעתיק נראה לי להביא ראיה לדברי מ"ו שי מהנהי עוכדא דמייתי בשילהי נדרים וקאמר דילמא נתנה עיניה באחר הכי נמי דילמא נתנה עיניה באחר והשמיע קול תשמיש כדי שיוציאנה דאם לא נאמר כן אלא נאסור אותה עליו אם כן מה הועילו חכמים בחקנתם דחששו לעיניה נתנה באחר כל הנותנת עיניה באחר תוכל למצוא לה דרך ליפטור מבעלה בדרך הזה אמנם אם שמע באותו ענין שבוזה לו בלבו ודאי וברור שלא היה דבר אחר אלא תשמיש חלילה לו מלקיימה ואף על פי שאין בית דין יכולים לכופו להוציאה הוא יצא ידי שמים ויגרש לץ ויצא מדון ולא גרע לו מאלו אמר לו אדם אחר ודעתו סומכת אשתך זנתה שצריך להוציאה כדאמר שמואל לההיא סמיא וכי עכ"ל:

דרי כתב בהדיא אם שמע הבעל באותו ענין שנראה לו ודאי וברור שזינתה חייב

להוציאה הוא הדין נמי בנדון דההיא שמע כך עד שכורר לו משמיעת קולו בודאי חייב להוציאה אי מהימן ליה כפי דמאי שנא עד שמהימן ליה או לא דכשם שהוא עצמו לא ראה אלא שמע ידי אותו שמיעה תקוע בלבו שזינתה חייב להוציאה הוא הדין נמי בעדא דאליה ליה לתקוע בלב העד ההוא שזינתה חייב להוציאה ואומר אני שאפילו היה דהתיר באשת כהן מורה בכה"ג היכא דבלבו שחייב להוציאה כמ"ש המעתיק דהתיר מהר"ם בא"כ בסתם ולא היה בכך שאם הוא תקוע בלבו היינו משום הכותל היה מפסיק ולא שמע אלא דהיה שהיה נוטה אוניו לשמוע ואי אפשר כל כך ברור אבל בנדון דידן דהאי עד שוכב באותו חדר עצמו סמוך למטה האשה אשת רבי פלוני שוכבת שם ותהי שפיר ומעיד על דבר ברור שחקקה שזנתה בודאי דבר פשוט הוא אי מהימן ככי תרי שחייב להוציאה. וכשמעיד ככה גונא לא מיקרי מעיד מאומד דעדיף זה דרבי שמעון בן שטח ודומה זה להאי עד שעלתה לו נשיכה בגבו שמתקיים בידיעה אפילו בלא ראיה:

ומכ"כ שכן אם שכן הוא כאשר הגיד עד העד הזה שאחותו של רבי פלוני לו שגם היא ראתה בה מה שאין נראה והיתה נותנת שבת והודיה לאלהים שיתפרסם הדבר אף על פי שלא הגיד בבית דין בתורת עדות כיון שכבר העיד בבית דין ואין נפקותא בעדותו והוא ההיא לא באתה אל הבית דין להגיד מקום מחוייב הבעל לקבל עדותה ואם היא נאמנת לו ככי תרי חייב להגיד

החילוק בין עד קרוב לשאינו קרוב הית אשה דהכי איתא בהדיא בתשובת להלכות אישות המתחלת נחננו נעבור וזכר בסוף אותה תשובה יעויין שם: מבורר דמהימן ליה ככי תרי דקאמרינן היינו שמהימן ליה בלאו

שאלה פ

על יין לבן שרובו אין מראיתו לבן ומש וצלול בשנה הזאת מחמת ההיכענבים ונראה להם דבר זה דלא ימצאו קונים על היין כיון דהמרי למראה והם יודעים לעשות ערבין מעט חלב בהמה ומעט חלב יין לחוך היין ועל ידי כן נראה היין שרי למיעבד כך או לא דכיון מן היין כשאוכלין בשר לאו שפיר דבר כך או דילמא כיון דאין נותנין מעט ויש בו יותר מששים אמרינן נתבטל נתבטל ושרי לשותתו אחר כך וכן יש להסתפק מחמת חלב וזהו חמץ בפסח או אמרינן כיון נתבטל נתבטל או לא:

שנחשב להם זה להפסד מרובה ונתן מצדד על כל הצדדים למצוא וז"ל ועתה בידי מהא דאיתא פרק ה"ג דף ל"ו ודף ל"ז אין לשין את העיסה וכל הפת אסורה מפני הרגל וז"ל אסור לאכול הפת אפילו לבדו ואי אכלו עם הבשר הכא נמי חיישינן שתנו בסעודה עם הבשר וטפי

הכי בכל הענינים ולא שיהא נאמן ליה דוקא בהאי מילתא לפי תואר הענין מהדברים המכוערים שראה הוא בה או שמע אלא שצריך שיהא בעיניו בחזקת נאמן מעולם בכל מילי וזהו הסכמת כל הפוסקים בתשובת קלון שורש פ"ב מבואר והביאו בהג"ה ש"ע מא"ה סימן קט"ו:

איכא למיחש כיון מבלחם דסתם לחם לא משהי ליה אלא לימים אבל יין משהי ליה לחדשים ושנים חיישינן טפי דילמא מנשי שיש בו חלב:

אע"ג דהתם בכרייתא דאין לשין מיירי שנותן בו חלב הרבה עד כדי נתינת טעם ודילמא דוקא התם דאית ביה טעם חלב התם הוא דחיישינן שמא יאכלנו עם הבשר ויאכל בשר בחלב אבל הכא שאינו נותן ביין אלא מעט חלב והוא בטל ביותר מששים ואם כן אפילו אם ישחננו אחר כך עם הבשר לאו כלום הוא כיון דלית ביה טעם חלב דכבר נתבטל מישרי שרי ובעיסה גופא אי הוה נותן מעט חלב לתוכו בכדי שאין בו נתינת טעם משרי שרי כיון דלא אתי לידי בשר בחלב דכמו ששרי ללוש עיסה בחלב אם העיסה היא קטנה שדרכה לאכול מיד לפירוש רש"י. התם דף ל"ו אהא דמסיק רבינא אי עביד לה כעין תורא שרי הכי נמי שרי לערב מעט חלב בפת כיון דלא אתי לידי נתינת טעם. הא ליתא דכיון דאסרו לערב חלב בפת אם יש בו בכדי נתינת טעם אסור לערב לכתחלה אפילו מעט חלב אף על פי שאין בו כדי נתינת טעם משום

דהוה מבטל איסור לכתחלה וקיימא לן דאין מבטלין איסור לכתחלה אפילו דרבנן ואפילו איסור מועט:

ולא דמי לפת מועט כעין תורא שאוכל אותו מיד דשרי משום דפת מועט לא היה בכלל גזירה ולא גזור אלא על פת מרובה דמשהי ליה וחישי דילמא מנשי ויאכלנה עם הבשר אבל פת מועט לא גזור דהרי יאכל אותו מיד אבל פת מרובה דגזור עליו שלא לערב בו חלב אם יש בו בכדי נתינת טעם והוא מכון לערב בתוכו מעט שלא יהא בו נתינת טעם הרי הוא מבטל איסור לכתחלה ואסור דמאי שנא איסור דרבנן זה מכל איסורא דרבנן דבשר עוף בחלב דמדרבנן הוא והרי ודאי לא אסרו אלא אם יש בו בכדי נתינת טעם ואפילו הכי אסור ליתן לכתחלה מעט בשר עוף בחלב אף על פי שאין בו בכדי נתינת טעם משום דהוה מבטל איסור לכתחלה. הכי נמי בעיסה כיון שאסור ליתן חלב לתוך העיסה אם יש בה בכדי נתינת טעם הרי חלב עם העיסה הוה כמו חלב עם בשר העוף דאחר שאסור ליתן חלב בעיסה נחשבת העיסה כבשר העוף יאסור ליתן לכתחלה אפילו מעט חלב לתוכו משום דזה מיקרי מבטל איסור:

ולא חימא דלא מיקרי זה מבטל איסור כיון שאין כאן איסור דחלב בפת לאו משום איסורא הוא הא ליתא דכיון שאסור ליתן לתוכו חלב מהא דאין לשיך עיסה בחלב הרי יש כאן איסור חלב בעיסה אלא שהוא מכון ליתן מעט לתוכו הרי מכון לבטל האיסור. דמה לי שאסור ליתן בשר עוף בחלב או עיסה בחלב וכשם דבשר עוף בחלב לא אסרו אלא בכדי נתינת טעם ואפילו הכי אסור ליתן מעט אף על פי שאין בו נתינת טעם משום דמיקרי מבטל איסור. הכי נמי עיסה בחלב אע"ג דלא

אסרו אלא בכדי נתינת טעם אפילו הכי אסור ליתן מעט לתוכו אף על פי שאין בו נתינת טעם. משום דמיקרי מבטל איסור. וזה נראה לי ברור:

ולא תקשה מהא דכתב המרדכי בשם ר"ת שהנהיג בני עירו לערב קיתון של מים בין כרי שאם יתערב בתוכו אחר כך יין נסך שיתבטל במים הביאם ב"י בי"ד ריש סימן קל"ד. וכן הסכימו הרבה מהאחרונים. וכן כתב ב"י התם בסוף סימן קל"ד והשיג על מה שכתב הרשב"א בתשובה כזה לאיסור הרי מותר לערב לכתחלה מים כדי שיתבטל איסור אחר כך והיינו משום כיון דהשתא לאו איסורא הוא שרי ולא מיקרי מבטל איסור ואם כן הוא הדין נמי הכא כיון דהשתא ליכא איסורא במעט חלב בפת לא מיקרי ביטול איסור לא דמי יימר שיפול לתוכו יין נסך לכך שרי ליתן לכתחלה לתוך היין מים כדי שיתבטל אחר כך יין נסך אם יפול שם כיון דהשתא לא איתחזק איסורא ולא מיקרי מבטל איסור אבל בג"ד עיסה בחלב דאיתחזק איסורא שרגילין לאכול עם הבשר ובשביל כן אסור ליתן חלב בעיסה אלא שהוא מכון ליתן מעט חלב לתוכו כדי שיתבטל מיקרי שפיר מבטל איסור:

ואית לי להביא ראיה לזה דאסור לכתחלה ליתן מעט חלב בפת אע"ג דמתבטל בתוכו מהא דאיתא פרק כל הבשר דף קי"ב בעא מיניה רב דימי מרב נחמן מהו לאנוחי כדא דמלחא גבי כדא דכמחא אמר ליה אסור. דחלא מאי אמר ליה שרי ומאי שנא לכי תיכול עלה כורא דמלחא מאי טעמא האי איתא איסורא בעינא. והאי ליתא לאיסורא בעינא. פירש רש"י כמחא כותח מי חיישינן שמא יפול מן הכותח במלח והוא לא ידע וימלח ממנו

קורות בשר. דחלא מאי דרך לתת חומץ לתוך החבשיל מי חיישינן שמא יפול מן הכותח לחומץ ויחזור ויתן ממנו לחבשיל וכו' האי כותח הנופל במלח נראה וניכר מפני שהוא עב ולא בטיל אבל כותח הנופל בחומץ ליתא בעינא וטעמא נמי לא יהיב כותח בחומץ עכ"ל רש"י. והיינו משום דבטיל בששים דהכי כתב הרב ב"י בהדיא בשם רש"י בטור י"ד סימן צ"ה ע"ש. סוגיא זו מוכחת דפשיטא להו דלא חיישינן שמא יפול מהכותח הרבה לתוך המלח או לתוך החלא עד שיהא בו נתינת טעם. ולא מיבעיא להו אלא אי חיישינן שמא יפול מעט לתוכו דאי לאו הכי קשיא היאך פשיט דחלא שרי משום דליתא בעינא וטעמו בטל. הא איכא למיחש דילמא יפול לתוכו הרבה עד שיהא כדי נתינת טעם אלא על כרחך דהא לא קמבעיא ליה דפשיטא ליה דלא חיישינן שיפול לתוכו הרבה ולא קמבעיא ליה אלא אי חיישינן שמא יפול לתוכו מעט וכיון דהכי הוא שמע מיניה דאסור ליתן לכתחלה מעט כותח בחלא אע"ג דמתבטל בתוכו בששים וקמבעיא ליה אי שרי לאנוחי כותח גבי כדא דחלא או לא אי חיישינן דילמא יפול לתוכו והוי כלכתחלה ואסור או לא חיישינן. ופשיט ליה דשרי משום דמתבטל והוי אינו כלכתחלה דאי לאו הכי אלא דהוי שרי ליתן לכתחלה מעט כותח בחלא כיון שמתבטל בתוכו והשתא לאו איסורא איכא מאי קמבעיא ליה אי שרי לאנוחי. הא אפילו ליתן לתוכו שרי אם הוא דבר המתבטל. אלא על כרחך דאסור ליתן לכתחלה אפילו מועט שמתבטל בתוכו. אף על גב דהשתא לאו איסורא הוא כיון דרגיל לתת חומץ לחבשיל של בשר. וקא מיבעיא ליה אי שרי לאנוחי לגביה או לא משום דחיישינן שיפול לתוכו והוי כלכתחלה או לא חיישינן דלא הוי כלכתחלה ופשיט ליה דשרי:

הרי הוכחנו דאסור ליתן לכתחלה כותח לתוך חלא אפילו מועט שמתבטל בתוכו אף על פי דהשתא ליכא איסורא כיון דרגילין לתת חלא לחבשיל של בשר הכי נמי בחלב מועט לתוך הפת או לתוך היין נמי אסור ליתן לכתחלה אף על גב שמתבטל בתוכו וליכא השתא איסורא כיון דרגילין לאכול עם הבשר:

וכן משמע נמי מהא דכתב האיסור והיתר הארוך הביאו בש"ע הרב בהג"ה סימן צ"ט ובת"ח כלל פ"ה דין י"א וז"ל כתב א"ו הארוך כלל כ"ד אם נפל חלב כזית לתוך מים ונתבטל ואחר כך נפל לתוך בשר אף על פי שאין בבשר לבטל החלב לא אמרינן דהחלב חזרו וניעור ואסור הבשר עכ"ל הרי לא התיר אלא בדיעבד אם נפל חלב לתוך מים ונתבטל אבל ליתן לכתחלה חלב לתוך מים אפילו מועט שיתבטל וליתן אחר כך מן המים אל הבשר ודאי דאסור אע"ג דמעט חלב מתבטל במים וליכא השתא איסורא כלל אפ"ה אסור לכתחלה:

ואע"ג דמסיים התם וכתב וז"ל ופשוט הוא וכו' ואם כן אפילו לכתחלה נמי שרי לאו למימרא דאפילו לכתחלה שרי לתת חלב מועט לתוך המים אלא לומר דאם כבר נפל חלב מועט לתוך המים ונתבטל בתוכו מותר לכתחלה ליתן מן המים לתוך הבשר ולאפוקי כדמשמע מא"ו הארוך דלא שרי אלא אם כבר נתנו לתוך הבשר ומכל מקום מיירי שכבר נפל חלב מועט לתוך המים בדיעבד אבל לתת לכתחלה חלב מועט לתוך המים וליתן אח"כ לתוך הבשר ודאי דאסור וכן הוא בהדיא לקמן במפתחות שסידר הרב בת"ח דהאי לכתחלה היינו שלכתחלה מותר לתת מן המים לתוך הבשר כיון שכבר בדיעבד נפל לתוכו חלב אבל ליתן לכתחלה חלב לתוך המים לא שרי:

רצ

צמח

שאלה פ

צדק

צמח

שאלה פא

צדק

רצא

וכיון דהוכחנו דאסור ליתן חלב בעיסה אפילו מעט וכן לתוך המים או לתוך חלא משום דהוי כמבטל איסור לכתחלה הוא הדין נמי חלב ביין אסור ליתן לתוכו אפילו מעט חלב שיתבטל בתוכו נמי אסור דביין נמי איכא למיחש דילמא ישתנו עם בשר והוי כמבטל איסור לכתחלה:

ולייכא למימר דילמא שאני חלב לתוך היין מחלב בעיסה או במים או בחלא משום דהתם חלב בעיסה או במים או בחלא אי הוה יהיב הרבה לתוכו היה נותן טעם לכך אסור ליתן אפילו מעט משום מבטל איסור לכתחלה וחיישינן דילמא יתן אח"כ הרבה לתוכו בכדי שיתן טעם אבל בדבר שלעולם לא יוכל לבא לידי נתינת טעם אפילו אי יהיב הרבה לתוכו כגון חלב ביין דלפגם הוא (כמו שכתב הרב בהג"ה ש"ע מ"ד סימן ק"ג סעיף ד')¹ דילמא שרי ליתן לתוכו אפילו לכתחלה כיון דהשתא ליכא איסורא בנתינת חלב ליין וטעמו נמי לפגם הוא דילמא שרי ולא מיקרי מבטל איסור כיון דלעולם לא יוכל לבא לידי נתינת טעם ויש לדמות הא מילתא להא דכתב הטור ב"ד סימן קכ"ב בשם הרשב"א ז"ל איסור מועט שנבלע בכלי אם דרכו של אותו כלי שלא להשתמש בו בהיתר מועט בכדי שיתן זה טעם בהיתר וכו' הרי זה מותר להשתמש בו לכתחלה אעפ"י שהוא בן יומו לפי שאי אפשר לבא לידי נתינת טעם וכו' עכ"ל הרי היתר בדבר שאי אפשר לבא לידי נתינת טעם ולא מיקרי מבטל איסור לכתחלה

א"כ ה"ה נמי חלב ביין כיון דא"א לבא לידי נתינת טעם דילמא מישרי שרי:

ואע"ג דהטור חולק על הרשב"א בדין זה וסבירא ליה דאסור להשתמש בו לכתחלה אפילו היכא דלא אפשר לבא לידי נתינת טעם הא מכל מקום הרב ב"י בש"ע סימן צ"ט וסי' קכ"ב הכריע כהרשב"א ואם כן הוא הדין נמי בנדון דידן חלב ביין כיון דלעולם לא יבא לידי נתינת טעם מישרי שרי הא ודאי לאו מילתא הוא חרא כיון דהטור ופוסקים הר"ן והרא"ה חולקים על הרשב"א גם הרב מ"ו ב"ח הכריע דלא כהרשב"א ודאי דאין למילף מדין זה לשאר דוכתי והבו דלא לוסף עליה למיפסק כוותיה במקום דהכריע הרב ב"י כוותיה דהיינו באיסור מועט שנבלע בכלי גדול וכו' אבל למילף מיניה לדוכתי אחריני ודאי דלאו שפיר דמי כיון דרבים חולקים עליו:

ועוד הא דאסור ליתן חלב ליין אינו אלא משום שמא ישתנו אחר כך עם בשר ואם כן מה לי פוגם חלב ביין או לא פוגם הא איסורא דידיה אינו אלא משום בשר דיאכל עם היין ואז יהיה לשבח דחלב בבשר לשבח הוא:

ועוד כיון דעל ידי החלב שמערבין לתוך היין נעשה היין צלול ומשביח יותר מחמת צלילתו ממה שהוא נפגם בהפסד טעמו וכיון שכן הוא יש לאסרו דהכי פסק הרב ב"י בש"ע ב"ד סימן ק"ג סעיף ב' וכתב ז"ל שאם

כו הגה לבן המחבר: יש טעות סופר שורה זו הסופר שהעתיק הספר הלז למדן היה ולא עיין שפיר וכתב מלבו שורה זו וטעות דמוכח הוא באשר בכתבי ידי עצמו של א"א מ"ו ז"ל לא נמצא: (מקונט"א)

הגדיל איסור מדתו של היתר עד שהוא משביח יותר כשאוכלו בגודל מדתו ממה שהוא פוגם מהפסד טעמו אסור וכו' עכ"ל והוא הדין נמי אם משביח מחמת דבר אחר כגון בנדון דידן שמשביח טפי מחמת צלילתו:

מכ"ל שכן לפי שאלחו שצריכין ליתן לתוכו גם מחלב חטה ושמא יבא לשתות ממנו בפסח דאסור דודאי מיקרי מבטל איסור לכתחלה. דהא איכא הרבה פוסקים דסבירא להו חמץ שנתערב קודם פסח ונתבטל בששים חוזר וניעור בפסח ואוסר במשהו כן כתב הטור בא"ח סימן תמ"ב בשם רב נטרונאי ב"י שעושין מצמוקין ששורין במים אם נסחט מן החיטין לתוך הצמוקין צריך ביעור וכתב הרב ב"י דטעמו דסבירא ליה שאף על פי שנחבטל החמץ קודם פסח בששים חוזר וניעור וכתב שכן כתב נמי הרמב"ם ורבינו ירוחם בשם הגאונים והרשב"א וכן כתב נמי

הרב ב"י בסימן תמ"ז בשם ופסק כוותייהו ואם כן אף על פי דהרב בהג"ה ש"ע כתב דאנן נהגינן שלא כוותייהו ושרינן בדיעבד אם נתבטל בששים קודם פסח אבל לכתחלה ליתן חמץ קודם פסח כדי שיתבטל בששים קודם פסח ודאי דאסור וכולי עלמא מודים בזה:

ועוד נראה דאפילו להרב בהג"ה ש"ע דכתב דנהיג כן להתיר בדיעבד בשנתבטל החמץ קודם הפסח בששים מכל מקום בכי האי גונא בחלב חטה לתוך היין יש לאסור אפילו בדיעבד משום דיש לחוש שמא נשאר מגוף חטה משהו בעין שלא נתערב ואוסר בפסח דאפילו אנן דשרינן בדיעבד היינו דוקא לח בלא אבל לא במקום שיש לחוש שיש בו מחמץ בעין ובחלב חטה יש לחוש לחמץ מעט בעין ולכך אין שום צד היתר לעשות כן ליין הנלע"ד כתבתי:

שאלה פא

נשאלתי מסופר אחד הרוצה לעבד עור לדצועות של תפילין אי מהני ליה תנאי להשתמש כמה שנשתייר מהעור ההיא להשמיש של חול או לא:

תשובה משאלתך משמע דבלא תנאי ודאי דאסור לעשות מהמותר תשמיש של חול דלא נסתפקת אלא אי מהני ביה תנאי אבל בלא תנאי משמע דודאי אסור. והא ליחא אלא דמותר לעשות מהמותר תשמיש של חול אפילו בדלא התנה מעיקרא משום דקיימא לן הזמנה לאו מילתא היא כרבא בפרק נגמר הדין דף מ"ד ובדוכתי טובא פרק

מי שמתו ובפרק הקומץ וכמו שפסק הטור א"ח סימן מ"ב:

ואע"ג דנ"י סוף נגמר הדין כתב דאם נעבד הקלף לשמה אסור להשתמש בו חול. והביאו הרב בהג"ה ש"ע סי' מ"ב היינו דוקא בקלף דהוי גוף קדושה התם הוא דהוי הזמנה מילתא אבל רצועות של תפילין דאינן אלא תשמישי קדושה כדאיחא במגילה פרק בני העיר דף כ"ו תנו רבנן תשמישי מצוה נזרין תשמישי קדושה נגנזין וכו' ואלו הן תשמישי קדושה דלוסקמי ספרים וכו' ונרתיק של תפילין ורצועותיהן הרי מבואר דרצועות לא

ניסוח ומפלט לנין, ואף אם אח"כ מבשלין אותן, או שורין במים מעת לעת, מותר [טס]. ואצלינו עושים הגבינות ע"י עור הקיבה שנתייבש עד אשר דק לעפר עם עור דברים כידוע:

פ"ה שלא להעלות בשר וגבינה על שולחן אחד וכו' י"א סעיפים:

א שנו חכמים במשנה (מילין פ"ח מ"ה) כל הבשר אסור לבשל בחלב חוץ מבשר דגים וחגבים, ואסור להעלות עם הגבינה על השלחן. ופירשו בגמרא [ק"י] דאף דבשר עוף בחלב מדרבנן, גזרינן אטו בשר בהמה, ואע"ג דצונן בצונן מותר מן התורה, גזרינן שמא יעלם יחד באילפס רותח, ע"ש, ואע"ג דהנה גזירה לגזירה, מ"מ כאן היה נראה לחכמים לגזור [מוס' טס]:

ב והטעם שהחמירו בכשר בחלב יותר מכל האיסורים, שהרי לא מצינו שיהא אסור לאכול על השלחן שמונה עליו נבילות וטריפות, דמשום דבשר בחלב כל אחד בפני עצמו מותר, ולא בדילי מינייהו, לפיכך חששו [ר"ן פק ג"ד טס (ב)]. וכן במודר הנאה מחבירו אסור לאכול עמו מקערה אחת שמא יטול מחלקו כמ"ש בסימן רכ"א, הוה ג"כ כעין טעם זה, דמפני שאין הדבר אסור מצד עצמו אלא מצד נדרו, חיישינן דילמא אחי למיכל מיניה [ש"ך סק"צ]. וזה שעל שלחן אחד מותרים לאכול הוה הטעם דכיון שנדר ממנו הנאה מסתמא הם שונאים זה את זה, לפיכך לא חששו בשלחן אחד, דגם כאן אין האיסור רק במכירים זה את זה כמו שיחבאר (פ"ט). וזה שנחבאר באורח חיים סימן ת"מ (פ"ח) דבפסח כשבא עכו"ם עם חמצו אסור להעלותו על השלחן כשהישראל אוכל, אע"ג דחמץ בפסח איסורו בכרת, מ"מ כיון דלא בדילי מיניה כולי שתא, ועל הלחם יחיה האדם, חששו לזה, אבל בשאר איסורין לא חששו לחכמים [טס], ולפ"ז אסור להעלות לחם של איסור בעת שאוכל, שמא יאכל ממנו [טס]:

ג ודע דלשון הרמב"ם ז"ל בפ"ט (מחילתא אפרות) דין כ' תמוה קצת בענין זה, שכתב אסור להעלות את העוף עם הגבינה על השלחן שהוא אוכל עליו, גזירה משום הרגל עבירה, שמא יאכל זה עם זה, אע"פ שהעוף בחלב אסור מדברי סופרים. עכ"ל. וכעין זה כתבו הטור והשו"ע, ע"ש, והרי בגמרא אמרו

הפוסקים קיבה, אבל בשר הקיבה עצמה, ונקרא בלשון הפוסקים עור הקיבה, הרי הוא בשר ממש, ולכן אם העמיד גבינה בעור קיבת נבילה יא וטריפה, או בהמה טמאה, הרי זה אסור בכל שהוא כדין דבר המעמיד דאפילו באלף לא בטיל, אבל כשהעמיד בעור קיבת כשירה, כל כששים, והיינו אם יש בהחלב שנתנו בו עור הקיבה ששים כנגד העור, בטל, ואע"ג דגם זה הוא מעמיד, מ"מ באיסור בשר בחלב שהתורה הקפידה על הטעם הגמור, שהרי לא אסרה רק דרך בישול, אין לאסור כשאין בו טעם, ולכן בטל כששים, דכל כמה דלא יהיב טעמא לאו בשר בחלב הוא, אלא כל אחד עומד בפני עצמו, כן כתבו הפוסקים [ש"ך סק"י]. ומטעם זה גם מדרבנן לא אסרו, לפי שאין זה גדר בשר בחלב, אבל נבילה וטריפה וטמאה דהוא בפני עצמו אסור, אזלינן בתר מעמיד:

ט ודע דאפ"ל נבילה וטריפה וטמאה כתב רבינו הרמ"א בסעיף י"א דדווקא כשלא היה שם מעמיד אחר רק הדבר האסור, אבל אם היה שם ג"כ מעמיד היתר, הוי זה וזה גורם ומותר אם איכא ששים נגד האסור. עכ"ל. וגם זהו דווקא כשאין בהאיסור לבדו כדי להעמיד, אבל אם יש באיסור לבדו כדי להעמיד, אפילו אם גם בהיתר יש כדי להעמיד, אסור, כדין כל זה וזה גורם שבש"ס [ט"ז (פק"ג), ופ"י (סק"ב)], וכמו ופלאי (סק"ב)]. ואף שלשון רבינו עיקר לדינא. ולפ"ז אם העמיד בהעור ובהקרוש, או בצלול ובקרוש, ואין באחד מהן כדי להעמיד, מותר, ואולי דבצלול ובקרוש יש להתיר בכל גווני, מפני צירוף דעת הרי"ף והרמב"ם דגם הצלול הוי כפירשא בעלמא, ויש להתיישב בזה:

מג עור כתב בסעיף י" דעור הקיבה לפעמים יא מולחים אותו ומיכשים אותו ונעשה כעץ, וממלאים אותו חלב, מותר, דמאחר שנתייבש הוי כעץ בעלמא ואין בו לחלוותי בשר. עכ"ל. והוא הדין שאר בני מעיים כשמכישים אותם עד שנעשים כעץ [ש"ך סק"יג]. אבל בשר יבש כעץ אסור [פמ"ג]. ויש מתירים גם בכשר יבש כעץ [פמ"ו משנה (סק"ב) טס ונדע

להעמיד בו. עכ"ל. ואין סברא לומר שכתב זה רק להיש מי שאוסר, דא"כ הו"ל לכתוב זה באותו סעיף, אלא ודאי דגם לדעת הרי"ף והרמב"ם כתב כן, וס"ל דאע"ג דפירשא בעלמא הוא, מ"מ כיון שנמלח או נכבש עם בשר הקיבה הרי יש בה טעם בשר, וכשנתנה אח"כ לתוך הגבינות הרי יש בהם טעם בשר וכמ"ש בסעיף ל"ו [ש"ך סק"ט, ונדענך כמ"צ דמומ"ג]:

← לט אב"י רבינו הרמ"א לא ס"ל כן, שכתב שם

וזה לשונו: ואם העמיד בו, אם הוא הצלול, אסור כל הגבינות עד שיהא ששים בחלב שהעמיד נגד הקיבה האסורה [נלומי המלג טקיקה], ואם היה ששים בחלב הכל מותר, ואם היה הקיבה קרושה, אינה אוסרת כלום, אפילו לא היה ששים בחלב נגד הקיבה. ואם היה הקיבה צלול מתחילה ונקרש, יש לו דין צלול, ויש מקילין בזה, ובמקום הפסד יש להקל. עכ"ל. הרי שפסק לגמרי כדעת היש מי שאוסר, והוא דעת ר"ת, דבצלול גם כדיעבד אסור כשאין ששים, ובקרוש גם לכתחלה מותר. ואולי דבקרוש ס"ל ג"כ דאסור לכתחלה, ורק כדיעבד מותר. ואפילו בכשירה שינקה מן הטרפיפה, והיה צלול ונקרש, יש להתיר במקום הפסד מרובה, כיון דאין כאן איסור דאורייתא שאינו דרך בישול, ולהרי"ף והרמב"ם מותר גם בצלול, לפיכך בצלול ונקרש יש להתיר בהפסד מרובה גם בזה [ש"ך סק"יג]. ודע דכשיש ששים מותר גם לכתחלה, ואין שייך בזה מבטלין איסור לכתחלה, כיון שאין כוונתו לבטל האיסור אלא להעמיד החלב לעשות גבינות, וצ"ע לדינא, אמנם בצירוף דעת הרי"ף והרמב"ם יש להקל:

ט כיון שנחבאר דחלב שבקיבה יש לה חריפות וחיומין, לכן לכתחלה אין להניחה בקיבה עד שיצטנן החלב שבתוך הקיבה, ויש לחוש שיפליט ויבליע גם בלא מליחה וכבישה מפני חריפותו, ויקבל טעם הבשר מעור הקיבה, אמנם כדיעבד אין לחוש כל זמן שלא מלחוהו בתוכו ולא כבשוהו כפי שנחבאר לפי הדיעות. [עמ"י סק"י וי"ע, וכנר תמוטו עליו הנקס"כ והסמ"ג]:

מא כ"ז מה שנחבאר הוא בהקיבה עצמו, כלומר בחלב שבתוך הקיבה, שזה נקרא כלשון

א א"א ג ודע דלשון הרמב"ם ז"ל בפ"ט (מחילתא אפרות) דין כ' תמוה קצת בענין זה, שכתב אסור להעלות את העוף עם הגבינה על השלחן שהוא אוכל עליו, גזירה משום הרגל עבירה, שמא יאכל זה עם זה, אע"פ שהעוף בחלב אסור מדברי סופרים. עכ"ל. וכעין זה כתבו הטור והשו"ע, ע"ש, והרי בגמרא אמרו

כף ספק ב"י בשתי קדירות של בהמה ועוף

שאלה כמה לפני, באשה שהיו לפניה שתי כפות של חלב אחת כח יופה ואחת שאינה ב"י, ולפניה שתי קדירות מבשלות על האש (מפלות רחיצה), אחת של בשר עוף והשניה של בשר בהמה, תפלה כף אחת משתי כפות אלו לתוך הקדרה של בשר העוף, ולאחר שהוציאה, תחבו את הקפ כומר הקדרה של בשר הבהמה כדי להניח בו את הקדרה, ואח"כ נזכרה שהקפ הייתה חלכית, אבל אינה יודעת אם היא כח יופה או לא.

שאלה זו לכאורה אפשר לדון בה ככמת פנים, מצד אחד ב"ל, כיון שהתחייבה הראשונה היחה בתוך בשר העוף שאין אסורו אלא מדרבנן, יש להקל ולהלות שהנף היחה של אינו ב"י, ומאייר ב"ל, דכיון שבאה לשאול בשאלה שוח על שתי הקדרות בבת אחת, ומכיון שלגבי הקדרה השניה שאיסורה מן התורה יש להחמיר, ולהלות שהנף היא ב"י, ע"כ שיש להחמיר גם לגבי הקדרה הראשונה, שאיסורה אינה אלא מדרבנן, כדי שלא יהא זלוול לדרבנן אם נחמיר בדאורייתא ונקל בדרבנן, וכעין שכתב המג"א או"ח (סימן קפ"ד סי"ק ז), על דא דפסק שם המחבר: "אכל ואינו יודע אם ביו"ד ברכת המזון אם לאו שצריך לברך מפסק מפני שהיא מן התורה ופסק דאורייתא לחמירא", וכתב ע"ז המג"א (בשם הר"ש זיון מ"ב הל"ז מ"ז), שצריך לברך גם ברכה הרביעית של הטוב המטיב אע"פ שאינה אלא מדרבנן כדי שלא לולוליה בה. אלא שבהו יש לזון ולומר, שע"כ"פ לענין הראשונה יש להקל, כיון שהתחייבה היחה בזה אתר זה, אין כאן זלוול לדרבנן אם נחמיר בדאורייתא.

עוד יש להעיר בנתיב שלפנינו, דכיון שהמספק שבשתי הקדירות אתר הוא ובאותה הכף, אם היא ב"י או אינה ב"י, ומכיון שלגבי הקדרה השניה שאיסורה מן התורה יש להחמיר ולהלות שאותה הכף היא ב"י, ממלא יש להחמיר גם לענין הראשונה, שכיצו יתכן לקבוע על אותה כף שני דברים סותרים, היינו שלגבי הקדרה השניה לומר שהנף היא ב"י ולגבי הקדרה הראשונה לומר שהיא אינה ב"י. וקצת יש לדמות שאלה זו לשאלה שהובאה בספר תשובות גאוני בתראי (סימן ז), ובספר בית הלל (תו"ד סימן ק') ששאל מהר"ם בווילנא להנאון מ"ה העשיל, באחד ששחט שבעה בהמות ואח"כ נמצא באחת שניקב בית הכוסות ונתערבו הטריפות בכשרות וקודם שגולף הספק נמכר הצני של בהמה אחת בחוקת כשרות, מי נימא דגם הצני השני מותר מאחר דהצני הנמכר מותר מטעם כל דפריש מרובא פריש ואנו יודעים בודאי שזה הצני השני וא"כ אין חילוק בהמה אחת לומר שהצני מותרת והצני אסורה, הדעת הגאוני בעל חלקת מחוקק להחיר את הכל, מאחר דחלק זה שבחוק הוא כשר משום דמרוכב אפריש, אי"כ גם החלק השני שהוא בביתו, הוא נמכר אתר החלק שבחוקו תווא ג"כ כשר, הדעת מהר"ר שמואל קאיינדוור ו"ל, להסריף את הכל, דמכיון

דילמא אתי לאוכלו, וכמו שאמרו בפסחים (דף ו ע"א) לענין בעור חמץ, שהמץ של הקדש כיון דבדיל מיניה, ליכא חשש דילמא אתי לאוכלו.

ובציקר היסוד שלו עפ"י דברי הכס"מ, שבשול בשר בחלב הלוי באיסור אכילת בשר בחלב ובמקום שאין איסור אכילת בשר בחלב לא שייך איסור בישראל, יש להמנה מדברי הרמב"ם הל' מאכלות אסורות (פ"ט הל' ה') שכתב אבל המבשל בשר מזה או חלב וכיוצא בזה בחלב, לוקה על בישראל ואינו לוקה על אכילתו, והמקור הוא בגמרא חולין (דף ק"ד) המבשל חלב בחלב רב אמר רב אסי, חד אמר לוקה חד אמר אינו לוקה, ואמרו שם בגמרא מאן דאמר לוקה חד איסורא הוא ומאן דאמר אינו לוקה, להכי אפקה רחמנא לאכילה בלשון בישול, כיון דאכילה לא לוקה, אבישול נמי לא לוקה, ולהלכה שפסק הרמב"ם שלוקה על בישולו ואינו לוקה על אכילתו, הרי שלא תלוי איסור בישראל באיסור אכילה.

סימן פ

7 ספירט שמעריבין ב"י, אם נחשב כמעמיד

יון מותק שעריבו בו שפירוסם כדי לעכב את הטיפת היין כדי שישאר מותק ואח"כ נודע שהשפירוסם נעשה מפתת ייבם שאמרו"ם לפי ישראל, היין של היתר היה ששים ויותר נגד השפירוסם, ויש מגדולי האחרונים שהחמירו בכיב זה, לאסור את כל הזמירות, וזכו שהעיר במפ"ט או"ח (סימן תנ"א, כ"ח, ס"ק כז) דיי"ש לפקטא עבדא ולא בטלי, ויש מי שהעיר שיש להחמיר בטעם מעמיד את מעמו.

אבל לע"ד י"ל דבני"ד שאני. דבדאי כללא הוא דמעמיד לא בטלי, אבל זה שייך גבי קיבת נבלה שמעמידו בה גבינה שניכר האיסור ע"ז שהעמיד את הנבינה, או כבה"ג ולטעמא עבדא שנותן טעם משלו בתערובות, ועי"ז ניכר האיסור הרינו כמו שהוא בעין ולא בטלי, כשא"כ בנידון זה שלפנינו, טעם השפירוסם לא מורגש וניכר בתוך היין ועיקר טעם היין הוא מעצמותו אלא שהשפירוסם גורם ומונע שיין היתיר לא ישנה את טעמו שיש לו מתחלת ברייתו, כאן י"ל שאין זה מעמיד אלא מעכב שלא יתחדש בהיין טעם חדש. הן אמנם יש לזון לאי"ד גיסא דמכין דמצד טבע היין שחוסם טעמו מתחלה, אי"כ טעם המתקוות מראה שיש כאן שפירוסם שהוא מונע ומעמידו על טעמו הראשון ורובו יהא חשוב כאילו הוא בעין לפנינו, דמה לי טעם ישן או טעם חדש, סוף סוף ניכר השפירוסם מטוב טעמו ולמה יתבטל, אך לזה י"ל דלעכב שלא יקבל טעם חזק יש תקנה גם בלי השפירוסם. דאם מבשלין היין מתחלה, שוב אינו חוסם ונשאר במתקויות וא"כ אין טעם זה מוכיח על תערובת השפירוסם, דשמא בשלו ולא היה צורך לערב בו שפירוסם ולכך י"ל דשפיר בטל האיסור בהיות ע"י ששים, וע"כ.

סג צבי

הלכות בשר בחלב

הר

אולם בנידון שלפנינו שהאבקה היא מורכבת גם מחומר של צמחים אחרים המעמידים, יש להחזיר, משום דהוי זה והה גורם דקיי"ל דמוחר, ואי משום דזה והה גורם לבחילה אסור, יש לצרף כאן הנה פוסקים החולקים על הנודע ביהודה דס"ל דעור עצמו מכיון שגומיביש כעין אף כשהוא מעור קיבת נבילה, מ"מ כיון שנפסל מאכילת כלב פקע איסורו ומכש"כ בנידון דין שדרכם להניח בחלב כדור אחד או מעט אבקה שהוא בודאי חצי שיעור, ואף כי גם חצי שיעור אסור מן החורה, מ"מ שנפסל מאכילת כלב דאינו בו איסור תורה הסכימו הרבה אחרונים דבאיסור דרבנו ח"ש מותר (וגם בדעת הגוב"י י"ל כן שלא אסר אלא במערב שיעור שלם) ולכן יש להחזיר להעמיד החלב בזה (ויש לעיין לענין איסור שאינה זבוחה אם לא אסור גם בכל שהוא ולא שגיר כן אף הקולא וחצי שיעור).

אלא שצריך לי עיין במשנה דערלה (פי"א מי"ז) ובסוגיא דנדה (דף ח ע"ב) המעמיד בשרף הערלה, ולכאורה הנה ג"כ אינו ראוי למאכל אדם תעני משנה ראשונה שדעיר בהא דנקט המעמיד ולא נקט שרף ערלה אסור, משום דהוא בעצמו אינו ראוי לאכילה ואין בו איסור, אלא דלהעמיד אסור ולכאורה מכאן סתירה להני"ל, ועי"ע.

סימן פג

גלידה שמעריכים בה דועלאטין

כבר הנהייה הנכבדה במקומות שמעריכים בה אכילת דועלאטין, הוסיף זה נעשה בינלי הוריים ועוריהם עוריות עגלים באופן זה: מבשלים את הני"ל וכן רב, מפנין את התבשיל ומעמידים את הפקע הור עד שנקשר, מיבשים אותו ומחמים אותו לאבק דק, ואבק זה יש לו הנה להקריש על פאכל או משקה אשר יתערב בתוכו.

והוכן השאלה היא, אם בשביל פעולת התקרשה חשיב כמו מעמיד קיבת עגל בחלב או שאורי בעיסה שאינה בטל אף כאלף, או שדבר מעמיד שאינה בטל הוא מפני הטעם הווריק שנותן בהתערובות. הנה בחז"ל מצדד הדעתם הוא העיקר ומכיון שנעשית בבית חרשות של גרים דאין זה נוגע למבטל איסור לבחילה וגם טעם אין כאן התערובות הוא ביותר מששים, לכן רצה להחזיר, עכתי"ד השאלה.

שהחלק שבכיתו הוא דרבי מריפה נמשך זה שבחזן לחלק שבכיתו הוא ג"כ מריפות, ובפרי"ח יור"ד (סוף הספר, הובא בשב שמעתתא, שמעתא ד פוק ג) כתב ע"ז ששום אחד מהם לא כיון להלכה יפה, לפי שכל זה הולך על מעותא שכתב המ"ן שכבש אחד אינו בדין שיקיה מקצתו מותר ומקצתו אסור, ולפיכך אלו חכמים מקצתם אוסרים את הכל, ומקצתם מתירים את הכל, וכבר כתבתי בפנים שזוהו טעות גמור ביד המ"ן וביד כל האומרים כן, וכן המנהג פשוט אף בכבש אחר, לחזירי מה שנמכר כבר ופירש, ולאסור מה שנשאר בתנות שצריין לא פירש, וכל שיעורי חכמים כך הוא, ומי שאינו מורה כן לא ידע באיסור היתר בין ימינו לשמאל, עכ"ל. וראיתי בתשובות הרמב"ן המיוחדות להרשב"א (סימן קס"א) שאלה כעין זו, וכתב בפשיטות להחזיר את החלק הנפרש, ולאסור את החלק הקבוע, אלא שגם על עצם דמיון שאלה דיון לדיון זה, עדיין יש להחלק בזה.

אמנם לאחר העיון הגענו לדי מסקנא להכשיר שתחת. משום שאף לגבי השניה, גם אם הכף היא של ב"י, אין איסורה אלא מדרבנן, שהרי מדאורייתא הותרה הכף ע"י נפילה בקורה של בשר העוף (שמן החורה אין איסור בשר בחלב עם בשר של עוף, הקורה של בשר העוף המרק נחשבת כקורה של מים) וחשובה כהנפלה, אלא דנשנית נבילה מדרבנן, וכיון שגם לגבי קורה השניה אין עליה אלא ספק מדרבנן, והקורה הראשונה נמי אינה אלא ספק מדרבנן, שוב יש לחלות שפיר שהכף היתה של אינה ב"י ושתחתן מותרות.

סימן פב

העמות חלב באבקה המורכבת מצמחים ועור הקיבה

נשאלתי אם מותר להעמיד חלב עם אבקה או פדורים קמחים המורכבים מחומי של עור הקיבה וגם מנודב בהם עור חומי של פנצמחים אחרים כפיני הצמחים, הריב הוא מצמחים המיטנס מעור הקיבה.

בתחלה נבאר מה חומר דין של עור הקיבה. הנה לדעת השבלי הלקט (שהובא בב"י סימן פו), וכן ספק הרמ"א (סעיף ו), אין איסור בחלב שהעמידו בעור הקיבה אחר שגומיביש כעץ ואין בו לחלוחית, ואף שהש"ך (בס"ק לג) כתב, שלכתחלה אין לעשות כן, כבר כתב הגרעק"א (בתשובה סימן רז), הובא בפתחי תשובה (ס"ק ט) שזה ידעא חיבא דליכא ס' דחיישינן דלמא לא נתייבש לגמרי (אגב, יש לומר שקיבה שכבר נעשתה אבקה, אין חשש זה דלמא לא נתייבש לגמרי) אבל בראיבא ס' וליכא חשש רק מדן אין מפסלין איסור לבחילה מותר להעמיד בו לבחילה, תעין בפתחי תשובה (ס"ק כא) שכבש בשם התמארת צבי הנודע ביהודה (יור"ד סימן כו) שאפילו אם חוזר ונחרץ ע"י שריית מעת לעת מותר, וחוסיף שם שכן מבואר בש"ך